

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД-СКОПЈЕ

**Годишен извештај, Консолидирани
финансиски извештаи и Годишна сметка за
годината која завршува на 31 декември 2016
година**

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД-СКОПЈЕ

**Годишен извештај за годината која завршува
на 31 декември 2016 година**

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА 2016 ГОДИНА**

Скопје, февруари 2017

СОДРЖИНА

- 1. Општо**
- 2. Продажба**
- 3. Тековни операции**
- 4. Безбедност и здравје при работа**
- 5. Корпоративна општествена одговорност**
- 6. Животна средина**
- 7. Останати обелоденувања**

1. ОПШТО

Цементарница “Усје” А.Д. - Скопје (“Друштвото” или Усје) е основана во Република Македонија со регистрирано седиште на ул. Борис Трајковски 94, Скопје.

Главна дејност на Друштвото е производство и трговија со цемент, пакуван цемент, готов бетон, клинкер и други слични производи.

2. ПРОДАЖБА

ЦЕМЕНТ

И покрај политичката криза во земјата, градежниот сектор остана силен двигател на БДП во земјата. Неочекувано потрошувачката на домашниот пазар се зголеми за 15% во однос на минатата година, главно поради градежната експанзија кај резиденцијалните и комерцијалните градби. Дополнително, целосно оперативната продажна единица во Охрид и помогна на УСЈЕ да ги зголеми своите продажби за отприлика 25%.

Значителното намалување на цените за околу 9% на домашниот пазар се компензираше со зголемени продажби, што доведе до зголемени приходи за 13,5%.

Во однос на извозите, УСЈЕ имаше бенефит од големиот развој на пазарот во Косово, постигнувајќи зголемени продажби на цемент за околу 27% со просечно намалување во цената за околу 4%. Генерално земено, приходите од извозот на цемент се зголемија за 22%. Воедно, УСЈЕ извезе отприлика 45к тони клинкер.

И покрај лошата ценовна политика на сите пазари, флексибилната продажна политика, брзиот одговор на пазарот, извозот на клинкер, намалените варијабилни трошоци, како и поволните цени на цврстите горива доведоа до постигнување на повисока ЕБИТДА за околу 57% во однос на усвоениот буџет. ЕБИТДА во 2016 се зголеми за околу 12% во однос на 2015 година, не земајќи ги во предвид продажбите на подружниците во 2015 година.

ВЕРТИКАЛНА ПОВРЗАНОСТ

Продажбата на готовиот бетон оваа година имаше пад за 19% во однос на претходната година, меѓутоа во однос на буџетираните количини имаме остварено зголемување за 31%. Профитабилноста е одржана на солидно ниво со намалување на фиксните трошоци кои во однос на претходната година се намалени за околу 10%.

Продажбата на агрегати на трети лица е зголемена за околу 87% во однос на минатата година и за околу 49% во односно на буџетираните количини. Производството на варовник во текот на оваа година постигнанов рекорд со 603к тони. Како и кај готовиот бетон, така и кај агрегатите имаме значително намалување на фиксните трошоци за околу 29% во однос на минатата година.

3. ТЕКОВНИ ОПЕРАЦИИ

Работата на дветепечки и во 2016 година ја следеа побарувачката со ставен акцент на оптимизирање на залихите и работниот капитал во текот на годината. Во текот на 2016 година ротирната печка бр. 3 работеше со 69% фактор на искористеност, додека печка бр. 4 работеше со 75% фактор на искористеност. Мелниците за цемент работеа со фактор на искористеност од околу 31%.

Поради не најденото воведување на акциза на петрол кокс и како резултат на завршувањето на потребните капитални инвестиции, УСЈЕ успешно направи целосен (100%) премин на погонско гориво од петрол кокс на јаглен.

Во склад со потребите и барањата на пазарот, беа развиени и сертифицирани два нови типови на цемент кои ќе започнат со редовно производство на почетокот на следната година.

4. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

Континуираните заложби за подобрување на состојбата со безбедноста и здравјето на вработените продолжи со несмалено темпо и во изминатата година, особено земајќи го предвид фактот дека скоро 100 нови колеги неодамна се придружија во УСЈЕ.

Во Групацијата оваа година особен акцент беше ставен на промоцијата на ЛОТОТО процедурата за безбедни интервенции на машинеријата и опремата.

Безбедносните систем во одделенијата на подготовка на цврсти горива беа дополнително надградени со инсталација на нов CO2 систем за противпожарна заштита, воведување на KIDDE системот и употреба на АТЕХ статична правосмукалка.

Сообраќајната безбедност се подобри преку Проектот за внатрешна регулација на сообраќајот. Со цел да се одделат пешаците од возилата, се изградија нови пешачки патеки и беа ставени физички прегради на улиците лоцирани во кругот на УСЈЕ.

Безбедното изведување на работите и свесноста на изведувачите на УСЈЕ беше високо на приоритетната листа на УСЈЕ. Преку активен ангажман на персоналот на Друштвото, изведувачите проактивно учествува на обуките кои се одржуваат во среда додека пак имплементацијата на Дозволите за безбедна работа е на охрабрувачко ниво.

Активното учество на сите вработени продолжува преку системите за пријавување или откривање на безбедносни инциденти. Преку двата системи, „Истрага на инциденти“ и „Безбедносни проверки“, предвидени се вкупно 675 корективни мерки од кои до крајот на годината 475 (70%) се спроведени.

Сепак, во првото полугодие се случија три полесни повреди на наши работници. Ова дополнително ја алармираше организацијата и допринесе до зголемување на напорите кај нашите луѓе. Во второто полугодие не се случи ниту една повреда (6 месеци без повреда).

Севкупно, нашите вработени се здобија со вкупно 4513 часови обуки на најразлични теми (15,43 часа/вработен), додека пак изведувачите се здобија со дополнителни 832 часови (4,28 часа/вработен).

5. КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Процесот на вклучување на засегнатите страни, вклучувајќи ги нашите вработени, добавувачи, деловни партнери и институции, како и локалната и пошироката заедница продолжи да биде наш фокус во 2016 година преку различни иницијативи и ширење на најдобрите практики.

Посветеност на засегнатите страни- Стручен форум

Производството на висококвалитетен цемент не е наша единствена цел, ние исто така сме посветени и на подигнување на свеста во општеството за големата важност на квалитетот на градежните материјали кои се користат за градење на згради, а особен акцент на сеизмичката отпорност на градбите. За оваа цел, УСЈЕ заедно со Градежниот факултет, Заводот за испитување на материјали (ЗИМ), Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (ИЗИИС) организираше Стручен Форум кој се одржа во ноември 2016 година. Заклучокот на учесниците на форумот беше дека најголемо влијание врз квалитетот на градбата, како еден од сегментите кој е најзначаен за сеизмичката безбедност на градбите е квалитетот на градежните материјали.

Форум за дијалог со засегнатите страни и комуникација за прогресот- Глобален договор на ОН: Извештај за корпоративна општествена одговорност и одржлив развој

Со цел натамошно зајакнување на нашите заложби за вклучување на засегнатите страни, преку отворена комуникација и дијалог, во септември 2016 година УСЈЕ организираше форум за дијалог со засегнатите страни. Пред одржувањето на форумот Извештајот за корпоративна општествена одговорност и одржлив развој за 2015 година беше дистрибуиран на повеќе од 100 претставници од сите групи на засегнати страни, вклучувајќи ја локалната заедница, купувачите, изведувачите и добавувачите, други бизниси, како и релевантните лица од Министерството за животна средина и просторно планирање, невладини организации, академски претставници, итн. Форумот им овозможи на сите учесници да дискутираат и дадат повратни информации во врска со податоците и целите објавени во овој извештај.

Проекти за соработка и поддршка на развојот на заедницата

Следејќи ја нашата стратешка определба за градење на силни локални партнерства кои излегуваат во пресрет на потребите на нашата заедница и општеството во целина, во 2016 година Друштвото продолжи со програми за соработка. Овие програми меѓудругото вклучуваат Проектот за практична обука на ученици од машинските и електротехничките средни училишта со цел зголемување на можностите за вработување на младите кои завршуваат средно образование; проектот “Партнерство со училиштата”; партнерства со невладини организации, еколошки и други поврзани организации кои корпоративно општествено одговорно разни проекти, вклучувајќи ја Локалната мрежа на Глобалниот Договор на ОН, Ајде Македонија и други.

Поддршка на младите

Следејќи ја посветеноста на Групацијата ТИТАН кон Европскиот Пакт за млади, УСЈЕ ја започна програмата за зголемување на вработеноста на младите. Европскиот Пакт за млади е соработка помеѓу бизнис лидерите и ЕУ кој има за цел подобрување на образованието и перспективи за вработување на младите луѓе. УСЈЕ има многу долга традиција во развивање партнерство со општеството и позитивно влијание врз условите кои влијаат на нашите засегнати страни. Како дополнување на веќе постоечките иницијативи од кои младите луѓе имаат бенефит, во 2016 година посебен акцент беше ставен на развивање на млади луѓе преку нашата програма за пракса. Во рамките на оваа програма УСЈЕ ангажираше 5 млади инженери и студенти од завршните години од техничките факултети за обука и развој во областа на безбедноста и здравјето при работа. Нашата посветеност преку Европскиот пакт за млади е да се развијат и да се консолидираат партнерства за поддршка на младите за вработување.

ТИТАН Платформа за Лидерство

И оваа година ангажираноста на нашите вработени беше наш врвен приоритет. Беше организиран ден за комуникација со сите вработени, каде врвниот менаџмент ги презентираше деловните перформанси и резултати на Групацијата ТИТАН и УСЈЕ, како и

идната стратегија и планови. Како дел од нашиот фокус на постојано подобрување ТИТАН дизајнираше и започна нова платформа за лидерство „Лидерство на ТИТАН начин“. Оваа платформа ги поставува основите на добро лидерство во рамките на Групациската и им помага на нашите луѓе да го демонстрираат етосот во сржта на нашата култура, водејќи се од нивниот личен интегритет и автентичност. Во 2016 година платформата беше споделена и дискутирана со нашите менаџери на највисоко ниво на разни настани, проследено со нејзино комуницирање до тимовите од страна на менаџерите и до сите вработени.

Развој на луѓето

Нашата цел е промовирање доживотно учење меѓу нашите луѓе преку подобрување на нивните професионални вештини и компетенции за полесно справување со локалните и глобалните предизвици. Продолживме со имплементација на програми за обука кои се фокусирани на подобрување на способностите за раководењето преку живеење на нашите вредности. Нашата цврста определба за развој на луѓето се оствари со организирање на вкупно 15.000 часа обука кои се спроведени на 100% од нашите вработени (во просек 50 часа обука по вработен).

6. ЖИВОТНА СРЕДИНА

Усје како дел од Титан Групациската, е посветена на одржлив развој и континуирано подобрување на животната средина. Вистински интерес за животната средина и воопшто за заедницата не е прашање на добра волја туку дел од сите наши активности. Визијата на Усје е нанесување помалку штета со ублажување на негативните влијанија кои произлегуваат од работењето и правење повеќе добро со активен придонес кон значајни локални и меѓународни иницијативи.

Во таа смисла подолу се наброени дел од проектите кои се реализирани во текот на 2016 година:

Зелен Појас

Во рамките на проектот Зелен појас, во 2016 година беа засадени вкупно 10.297 садници, од кои 9.097 садници се посадени на финалните етажи на површинските копови, додека па останатите 1.200 садници во кругот на УСЈЕ.

Дополнително, во 2016 година 3.000м² од приватниот паркинг за камиони во сопственост на Усје беше пренаменет во зелена површина. Формирањето на нови зелени површини придонесува за минимизирање на фугитивната прашина и подобрување на работниот простор. Во 2016 година исто така поставивме нови ефикасни системи за наводнување на дополнителни 6.250м² зелена површина во кругот на фабриката и на површинскиот коп за лапорец и ја обновивме мрежата за наводнување со прскалки на површина од околу 15.000м².

Студија за намалување на бучава

Производството на цемент, како и повеќето други индустриски активности, преку вртливите делови од опремата, транспортот на материјали и слично, предизвикува бучава.

Измерените нивоа на бучава покрај фабриката и рудниците, не ги надминуваат законски дозволените нивоа. И покрај тоа, како општествено одговорна компанија, УСЈЕ во соработка со Факултетот за природни и технички науки од Штип во 2013 изработија

Студија за контрола на нивоата на бучава со План на активности за понатамошно намалување на бучавата во околината на Усје.

Врз основа на оваа студија, во 2016 година се продолжи со реализација на предвидените активности, при што беше ставен акцент на поставување на придушувачи кај вентилаторите кои се наоѓаат на отворен простор на повисоки места во фабриката и дополнително според потребите нивно оградување со акустични панели.

Во 2016 година, беше изработено и следење на Студијата за намалување на влијанијата од бучава, која ќе ги прикаже достигнувањата во намалување на бучавата од досегашните инвестиции, и дополнително ќе има за цел понатамошен развој и ажурирање на Планот на активности за намалување на бучавата.

Намалување на емисии на NOx

Во април 2014 година УСЈЕ вовеле нова технологија и инсталираше дополнителна опрема за намалување на емисиите на азотни оксиди (NOx). Како метод за намалување на емисиите на азотни оксиди беше одбрана т.н. селективна некаталитичка редукција (SNCR). Како редукционо средство се користи 40% раствор од уреа.

Во 2016 година, направена е оптимизација на системот за намалување на азотни оксиди (SNCR), со што се постигна дополнително намалување на специфичните емисии на азотни оксиди за 13% во споредба со претходната година.

Намалување на фугитивни емисии на прашина

Со цел намалување на емисии на фугитивна прашина реализирани се повеќе активности, меѓу кои:

- Употреба на системот за всисување на прашина (Disap) на вертикалната мелница за цврсто гориво.
- Подобро е заптивањето на транспортните траки и инсталирани се нови брисачи на транспортните ленти во погонот за припрема на суровинско брашно бр. 3.
- Во мелница за цемент бр.4 направена е модификација на пресипна станица за клинкер, со промена на дизајнот на пресипната станица и инсталирани се странични бришачи. По оваа промена подобрена е уредноста околу транспортерите и намалено е истекување на материјали со што директно е намалена и можноста за фугитивни емисии на прашина.
- Промена на постоечки филтер од силос за мелено цврсто гориво со нов модерен бункерски тип на филтер за отпрашување на силосот со АТЕХ дизајн.
- Подобрување на системите за отпрашување на силоси 8-10, во делот на утовар на непакуван цемент.
- Подобрување на колекторска мрежа за прифаќање на атмосферски води во кругот на фабриката.
- Изведба на пристапен пат за истовар на летечка пепел.
- Извршена е санација на постоечката сипка за клинкер Б и изготвен е план за промена на истата во 2017 година.
- Во складиштето за агрегати, монтирани се покривки на ситата, исчистен е системот за отпрашување и сервисирани се постоечките филтри.

- Обновување на пристапните патишта во кругот на фабриката — континуирана активност.
- Креирање на зелен појас околу фабриката и површинските копови.

7. ОСТАНАТИ ОБЕЛОДЕНУВАЊА

Раководството на Усје е цврсто посветено да продолжи со интеграцијата на новите правила и практики во работењето на Друштвото, кои промовираат транспарентност, одговорност, сигурност, одржлив развој и корпоративна општествена одговорност во секој аспект и област на активност на Друштвото и целата нејзина мрежа на односи со акционери, вработени, добавувачи, изведувачи и општество. Согласно сето погоре наведено, Усје како дополнување ги обелоденува следниве информации:

1. Усје има два извршни членови на Одборот на директори - Главен Извршен Директор и Извршен Директор, и пет неизвршни членови од кои двајца се независни.
2. Главниот Извршен Директор и Извршниот Директор не добиваат никакви примања врз основа на нивното членство во Одборот на директори. Тие се во редовен работен однос на позиција Главен Извршен Директор и Раководител на правна служба и нивните примања се базираат на тоа. Вкупните примања (плата, надоместоци на плата, бонуси, осигурувања и други примања) на извршните членови на Одборот на директори и на останатите членови на клучниот персонал на Друштвото изнесуваат 93.039 илјади денари. Ниту еден од петте неизвршни членови немаат примања врз основа на нивното членство во Одборот на директори.
3. На ден 16 мај 2016 година, Собранието на акционери донесе Одлука за распределба на дивидендата за 2015 година согласно Законот за трговски друштва. Објавената дивиденда изнесува 1.107.272 илјади денари, која се состои од 1.090.945 илјади денари добивка од 2015 и 16.327 илјади денари неискористена реинвестирана добивка од 2014 година. Преостанатата добивка од 2015 во износ од 172.594 илјади денари е реинвестирана односно се искористи даночното поттикнување за инвестициските вложувања на Друштвото во 2016 година.
4. Извори на средства на Друштвото се нејзините оперативни готовински приливи.
5. Финансиските резултати за 2016 година се составен дел на Финансиските извештаи на Групаацијата и Друштвото за годината што завршува за 31 декември 2016 година.
6. Следствено на претходното, Политиката на управување со финансискиот ризик детално е објаснета во Забелешка 18 кон Финансиските извештаи на Друштвото и Групаацијата за годината што завршува на 31 декември 2016 година.
7. Во поглед на големите зделки и зделките со поврзани субјекти, во текот на 2016 година не беа реализирани големи зделки, а зделките со поврзаните субјекти се реализирани со редовен тек на работењето на Друштвото (забелешка 17 кон Финансиските извештаи на Друштвото и Групаацијата за годината што завршува на 31 декември 2016 година).
8. Усје ги споделува Визијата и Политиката на Корпоративна Општествена Одговорност („КОО“) на Титан Групаацијата, „да се води бизнисот на еден етички и општествено одговорен начин со тоа што ќе се постигне помалку штета и ќе се поттикнува да се прави повеќе добро“.

Одборот за КОО на Друштвото, на чие чело е Главниот Извршен Директор продолжува со своето активно учество и во текот на годината одржа четири состаноци, согласно планираното.

Оваа година, врз основа на Стратегијата за одржливост на УСЈЕ, Одборот за КОО утврди материјални работи за одржливоста на Друштвото согласно Целите за Одржлив Развој на ОН 2030.

Ефективно управување со ризици во рамките на нашите вредности е критично заради исполнување на нашите стратешки цели и постигнување на долгорочен одржлив развој. Ние ги управуваме нашите ризици проактивно при што тоа ни овозможува да одговориме и да се прилагодиме на новите динамики во нашата деловна средина. Со оглед на тоа што го проширивме обемот на нашиот процес на проценка на ризикот, новите политика на ТИТАН Групација, кои ги вклучуваат Политика за Човекови права, Политика за против мито и корупција, Политика за санкции и Политика за усогласеност со законот за конкуренција, се во процес на имплементација.

Внатрешната ревизија во УСЈЕ е посебно одделение, кое е под надзор и потпомогнато од Внатрешната ревизија на Групацијата (Одделението за Внатрешна Ревизија СЕЕ и Турција). Примарната цел на внатрешната ревизија е да му доставува на Одборот на директори независни и објективни мислења кои се однесуваат на управување со ризик, внатрешни контроли и системи за корпоративно управување, преку оценување на нивната ефикасност во исполнување на деловните цели на Друштвото.

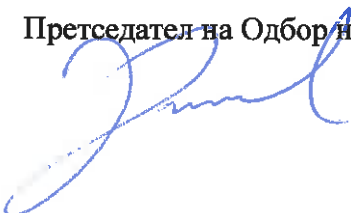
Согласно Годишниот план за внатрешна ревизија, во текот на 2016 година во УСЈЕ беа спроведени две оперативни ревизии и една ревизија за усогласеност. Дотолку повеќе, на барање на Главниот извршен директор, два проекти за ревизиски контрола беа спроведени и беа издадени соодветни периодични извештаи.

Врз основа на горенаведеното, Внатрешната ревизија дојде до заклучок дека генерално, рамките на внатрешната ревизија на релевантните функции на ревизијата се добро уредени со цел соодветно управување со основните ризици и да се обезбеди усогласеност со законските и внатрешните рамки кои се во сила.

Нашиот Кодекс на однесување јасно забранува давање и примање мито, додека како потписници на Глобалниот договор на ОН, ние сме целосно обврзани да се приклучиме на националните и останатите програми кои имаат за цел да се елиминира поткупот и корупцијата. Дотолку повеќе, во Кодексот на однесување за Титан набавките (www.titan.gr, www.usje.com.mk) кој е објавен во 2008 година, јасно се наведеникоја е политиката на друштвото и нејзините заложби спрема своите добавувачи, и јасно се искажани договорните обврски на добавувачите вклучувајќи ја и обврската да се апстинира од било какви активности кои може да се протолкуваат како акт на поткуп, корупција и измама. Никакви потврдени случаи на непочитување и нарушување на нашата политика на поткупување не се пријавени во текот на 2016 година.

Константинос Дердемезис

Претседател на Одбор на директори

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

Консолидирани финансиски извештаи

31 декември 2016 година

Содржина

ИЗВЕШТАЈ ОД НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР.....	2
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	4
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	5
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ.....	6
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА.....	7
1. Општи информации за Групацијата	8
2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи	8
2.2 Значајни сметководствени политики.....	9
2.3 Значајни сметководствени проценки.....	21
3. Приходи и трошоци.....	22
4. Данок на добивка.....	27
5. Заработувачка по акција	28
6. Недвижности, постројки и опрема.....	28
7. Вложувања во недвижности.....	29
8. Истражување за и вреднување на минерални ресурси	31
9. Залихи.....	32
10. Побарувања од купувачи и останати побарувања.....	32
11. Пари и парични средства	33
12. Акционерски капитал.....	33
13. Останати резерви.....	34
14. Долгорочни резервации за отпремнини	34
15. Обврски спрема добавувачи и останати обврски.....	37
16. Превземени и потенцијални обврски	37
17. Трансакции со поврзани страни.....	39
18. Управување со финансискиот ризик	42
19. Последователни настани.....	45

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Главен Извршен Директор

Борис Хрисафов

Седиште

Борис Трајковски бр. 94
1000 Скопје

Адвокати

Адвокатска канцеларија Поленак - надворешен адвокат
Адвокатска канцеларија Димитров - надворешен адвокат

Банки

Комерцијална Банка АД - Скопје
Стопанска Банка АД - Скопје
НЛБ Банка АД - Скопје
Силк Роуд Банка АД - Скопје
Охридска Банка АД - Скопје
ПроКредит Банка АД - Скопје
Шпаркасе Банка Македонија АД - Скопје
Халкбанка АД - Скопје

Ревизори

Прајсвотерхаускуперс Ревизија ДОО - Скопје
Бул. 8-ми Септември бр. 16, Хипериум бизнис центар, II кат
1000 Скопје
Република Македонија

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Одборот на Директори и Акционерите на Цементарница „УСЈЕ“ АД – Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на Цементарница „УСЈЕ“ АД– Скопје (“Друштвото”), кои што ги вклучуваат консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2016 година, како и консолидираниот извештај за сеопфатната добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината и консолидираниот извештај за паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандарди за ревизија кои се профатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење приложените консолидирани финансиски извештаи ја презентираат објективно во сите материјални аспекти финансиската состојба на Цементарница „УСЈЕ“ АД Скопје заклучно со 31 декември 2016 година, резултатите од работењето, како и паричните текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за останати правни и регулаторни барања

Годишниот извештај подготвен од страна на Менаџментот во согласност со барањата на Законот за трговски друштва, член 384.

Менаџментот е одговорен за подготвувањето на консолидираната годишна сметка и годишниот извештај на Друштвото, кои се одобрени од страна на Одборот на Директори на Друштвото на 24 февруари 2017.

Според барањата на Законот за ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во годишниот извештај подготвен од страна на Менаџментот на Друштвото во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на друштвото, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2016 година.

Љубе Ѓорѓиевски
Љубе Ѓорѓиевски
Управител

Љубе Ѓорѓиевски
Љубе Ѓорѓиевски
Овластен ревизор

ПрајсвотерехаусКуперс РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

20 април 2017 година
Скопје

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината што завршува на 31 декември 2016 година

		<i>Белешки</i>	
		2016	2015
		МКД'000	МКД'000
Приходи од продажба	3а	4.005.834	3.871.924
Останати приходи	3б	100.825	90.787
Трошоци на продадени производи	3в	(2.522.827)	(2.560.582)
Бруто добивка		1.583.832	1.402.129
Останати оперативни приходи	3г	63.799	314.330
Останати оперативни трошоци	3д	(121.241)	(91.262)
Трошоци за продажба и маркетинг	3ф	(34.031)	(27.606)
Административни трошоци	3е	(177.919)	(186.821)
Добивка од оперативни активности		1.314.440	1.410.770
Приходи од финансирање		14.670	9.296
Трошоци од финансирање		(2.656)	(18.083)
Нето приходи од финансирање	3ж	12.014	(8.787)
Добивка пред оданочување		1.326.454	1.401.983
Данок на добивка	4	(125.061)	(132.218)
Добивка за годината		1.201.393	1.269.765
Останата сеопфатна добивка			
<i>Останата сеопфатна добивка која не се рекласификува во билансот на успех во последователните периоди:</i>			
Ревалоризационен вишок - Вложивања во недвижности	7	35.468	-
Курсни разлики од продажба на подружници	2	-	(5.565)
Вкупно сеопфатна добивка за годината		1.236.863	1.264.200
Добивка за годината распределна на:			
Акционерски капитал на матичната компанија		1.201.393	1.265.992
Неконтролирано учество		-	3.773
		1.201.393	1.269.765
<i>Заработувачка по акција</i>			
Основна, вкупна сеопфатна заработувачка по акција која се однесува на имателите на акции на матичното друштво			
	5	2,13	2,25
Вкупно сеопфатна добивка за годината распределна на: распределена на:			
Акционерски капитал на матичната компанија		1.236.863	1.260.321
Неконтролирано учество		-	3.879
		1.236.863	1.264.200

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за 31 декември 2016 година

Белешки

		2016 МКД'000	2015 МКД'000
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	6	2.179.433	2.174.937
Вложувања во недвижности	7	166.349	123.919
Средства за истражување и вреднување	8	19.352	19.352
		2.365.134	2.318.208
Тековни средства			
Залихи	9	665.543	615.688
Побарувања од купувачи и останати побарувања	10	369.894	419.838
Побарување за позајмица		10	10
Побарување за повеќе платен данок на добивка		8.942	22.335
Пари и парични средства	11	865.023	798.449
		1.909.412	1.856.320
ВКУПНО СРЕДСТВА		4.274.546	4.174.528
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	12	1.747.730	1.747.730
Акумулирана добивка		1.202.438	1.264.583
Останати резерви	13	538.150	502.680
Реинвестирана добивка		308.760	152.494
		3.797.078	3.667.487
Нетековни обврски			
Долгорочни резервации за отпремнини	14	54.198	57.148
Резервација за ревитализација на рудниците		12.693	15.006
		66.891	72.154
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	15	384.725	413.880
Резервација за неискористен годишен одмор		9.865	-
Тековен дел на долгорочни резервации за отпремнини	14	4.830	6.856
Обврска за данок на добивка		10.916	13.920
Обврска за дивиденда		241	231
		410.577	434.887
ВКУПЕН КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		4.274.546	4.174.528

Потпишано од страна на овластени лица на Друштвото на 24 февруари 2017 година:

Борис Хрисафов

Главен извршен директор

Оливера Василковска

Финансов директор

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ
За годината што завршува на 31 декември 2016 година

Белешка

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
<i>Парични текови од оперативни активности</i>		
Добивка пред оданочување	1.326.454	1.401.983
<i>Исправки за:</i>		
(Добивка) од продажба на НПО	(1.149)	(67)
Амортизација на НПО	173.993	202.593
Актуарска (добивка)/загуба, нето	1.430	10.062
Приход од камати	(7.070)	(6.890)
Отпис на застарена залиха	9.998	10.921
Кусок на залиха	9.865	-
(Добивки) / загуби од вреднување, нето	(6.275)	192
Трошок за камати	2.656	5.603
Приходи од дивиденда	-	(2.406)
Отпис на застарени побарувања	-	853
Нето сегашна вредност на продадени и отпишани НПО	39	140
Приходи од продажба на удели	-	(159.655)
Приходи од продажба на НПО	-	(109.162)
Оперативна добивка пред промени во оперативниот капитал	1.509.941	1.354.167
(Зголемување) / намалување на побарувања од купувачи и останати побарувања	47.334	(49.684)
Намалување / (Зголемување) на залихите	(59.852)	25.379
Зголемување / (Намалување) на обврски спрема добавувачи и останати обврски	(35.604)	71.171
Парични средства генерирани од оперативни активности	1.461.819	1.401.033
Платени камати	(2.656)	(5.603)
Платен данок на добивка	(114.144)	(303.663)
Нето парични текови од оперативни активности	1.345.019	1.091.767
<i>Парични текови од инвестициони активности</i>		
Набавка на недвижности, постројки и опрема	(179.289)	(308.943)
Средства за истражување и вреднување	-	(3.265)
Примања од продажба на НПО	1.034	217.585
Примања од продажба на удели	-	400.680
Примени дивиденди	-	2.406
Примени приходи од камата	7.070	6.890
Дадена позајмица	-	(10)
Нето парични текови генерирани од (користени во) инвестициони активности	(171.185)	315.343
<i>Парични текови од финансиски активности</i>		
Дивиденда платена на акционери во Групацијата	(1.050.086)	(1.403.501)
Дивиденда платена на малцинските акционери	(57.176)	(78.712)
Нето парични текови користени во финансиски активности	(1.107.262)	(1.482.213)
Нето зголемување на пари и парични средства	66.572	(75.103)
Нето курсни разлики	2	-
Пари и парични средства на 1 јануари	798.449	873.552
Пари и парични средства на 31 декември	865.023	798.449

11

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

За годината што завршува на 31 декември 2016

	Акционерски капитал	Останати резерви Белешка 13	Реинвестирана добивка	Акумулирана добивка	Вкупно
	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000
На 1 јануари 2016 година	1.747.730	502.680	152.494	1.264.583	3.667.487
Добивка за годината	-	-	-	1.201.393	1.201.393
Останата сеопфатна добивка (Белешка 7)	-	35.468	-	-	35.468
Останата сеопфатна добивка (курсни разлики)	-	2	-	-	2
Вкупно сеопфатна добивка	-	35.470	-	1.201.393	1.236.863
Објавени дивиденд, нето	-	-	-	(1.107.272)	(1.107.272)
Пренос во акумулирана добивка	-	-	(16.328)	16.328	-
Пренос од акумулирана добивка	-	-	172.594	(172.594)	-
На 31 декември 2016 година	1.747.730	538.150	308.760	1.202.438	3.797.078

На ден 16 мај 2016 година Собранието на акционери донесе Одлука за распределба на дивидендата за 2015 година согласно законските одредби предвидени во Законот за трговски друштва. Објавената дивиденда изнесува 1.107.272 илјади денари и се состои од 1.090.945 илјади денари добивка од 2015 година и 16.327 илјади денари неискористена реинвестирана добивка од 2014 година. Преостанатата добивка од 2015 година, 172.594 илјади денари е реинвестирана односно се искористи даночното поттикнување за инвестициските вложувања на друштвото во 2016 година.

За годината што завршува на 31 декември 2015

	Акционерски капитал	Останати резерви Забелешка 13	Реинвестирана добивка	Акумулирана добивка	Вкупно	Неконтролирано учество	Вкупен капитал
	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000
На 1 јануари 2015 година	1.747.730	683.200	-	1.456.169	3.887.099	57.778	3.944.877
Добивка за годината	-	-	-	1.265.992	1.265.992	3.773	1.269.765
Останата сеопфатна добивка (Белешка 7)	-	-	-	-	-	-	-
Останата сеопфатна добивка (курсни разлики од продажба на подружници)	-	(5.671)	-	-	(5.671)	106	(5.565)
Вкупно сеопфатна добивка	-	(5.671)	-	1.265.992	1.260.321	3.879	1.264.200
Објавени дивиденди, нето	-	-	-	(1.479.933)	(1.479.933)	-	(1.479.933)
Пренос во акумулирана добивка	-	(174.849)	-	174.849	-	-	-
Пренос од акумулирана добивка	-	-	152.494	(152.494)	-	-	-
Продажба на неконтролирано учество	-	-	-	-	-	(61.657)	(61.657)
На 31 декември 2015 година	1.747.730	502.680	152.494	1.264.583	3.667.487	-	3.667.487

**Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016**

1. Општи информации за Групацијата

Цементарница “Усје” АД - Скопје (“Друштвото”) е основано во Република Македонија, со регистрирано седиште на Борис Трајковски бр.94, Скопје.

Основната дејност на Друштвото е производство и трговија со цемент, усјемал, готов бетон, клинкер и други производи од цемент. Основната дејност на подружницата во Бугарија е услуги за поддршка на продажбата во Бугарија.

Друштвото е контролирано од Titan Cement Netherlands B.V. со седиште во Холандија, кој поседува 94,84% од акциите на Друштвото. Крајната матична компанија на Друштвото е Titan Cement Company S.A. - Greece.

Официјално од 1 јули 2013 година, Цементарница “Усје” АД - Скопје стана котирачко друштво на Македонската берза (под оддел Задолжителна котација). Со цел да не се создаде лажна слика на пазарот за хартии од вредност, котираните друштва имаат постојано обврски да ги објавуваат сите ценовно чувствителни информации, информации потребни за проценка на моменталната состојба на друштвата.

Бројот на вработени на Групацијата на 31 декември 2016 година е 284 (2015: 301 вработени).

Финансиските извештаи на Групацијата за годината што завршува на 31 декември 2016 година се одобрени од страна на Одборот на директори на 24 февруари 2017 година.

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи

Консолидираните финансиските извештаи на Цементарница Усје А.Д. - Скопје и нејзината подружница (“Групацијата”) беа подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Македонија број 28/04 со измените 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/2013, 119/2013 и 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016 и 61/2016) и сметководствените принципи (“македонски ОПСП”), кои се во согласност со новиот Правилник за водење на сметководство објавен на 29 декември 2009 година (Службен весник на Република Македонија 159/09 и 164/10) применлив од 1 јануари 2010 година. Овој Правилник ги содржи ажурираните и соодветно преведените Меѓународни стандарди за финансиско известување т.е. основниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување вклучувајќи ги и ПКТ и КТМФИ како што се објавени од страна на ИАСБ заклучно со 1 јануари 2009 година.

Во периодот заклучно со 31 декември 2009 година во примена беа меѓународните сметководствени стандарди објавени во Службен весник на Република Македонија како што следи:

- Ревидираните меѓународни сметководствени стандарди, МСС 1 до МСС 39 беа објавени на 30 декември 2004 година, претходните со важност од 5 ноември 1999 година. Датумот на стапување во сила на сите ревидирани стандарди е 1 јануари 2005 година. Меѓународните сметководствени стандарди, МСС 40 и МСС 41 се објавени и стапуваат во сила на 1 јануари 2005 година.
- На 10 февруари 2005 година е објавен меѓународниот стандард за финансиско известување 1. Датата на стапување во сила е 17 февруари 2005 година.
- На 29 декември 2005 година се објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување, МСФИ 2 до МСФИ 7. Датумот на стапување во сила е 30 декември 2005 година.

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Групацијата.

**Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016**

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

Консолидираните финансиски извештаи на Групацјата беа подготвени врз основа на историска набавна вредност. Консолидираните финансиски извештаи на Групацјата се презентирани во македонски денари (МКД) и сите износи се заокружени во најблискиот износ во илјади ('000) освен ако не е поинаку наведено.

Консолидираните финансиски извештаи се состојат од финансиските извештаи на Друштвото и неговата подружница TROJAN CEM EOOD Бугарија во 100% сопственост на Групацјата. Финансиските извештаи на подружницата се подготвени за истата година на известување како и извештаите на матичната компанија, користејќи конзистентни сметководствени политики.

Исто така, на 28 јули 2015 година Друштвото регистрира склад во село Оровник (во близина на градот Охрид) за стратешко присуство на своите производи во југозападниот дел на земјата.

Сите меѓукомпаниски салда, трансакции, приходи и трошоци и добивки и загуби кои произлегуваат од трансакциите во рамките на Групацјата, а кои се евидентираат како средства целосно се елиминирани за TROJAN CEM EOOD Бугарија заклучно со 31 декември 2016 година. Подружницата е целосно консолидирана од датумот на превземањето, кој всушност е датум на кој Групацјата ја стекнала контролата, и продолжува да се консолидира се до датумот до кој таквата контрола ќе постои.

2.2 Значајни сметководствени политики

а. Вложувања во подружници

Подружници се сите ентитети во кои Друштвото има моќ да владее со финансиските и оперативните политики, главно пропратена со сопственост на повеќе од една половина од гласачките права. Постојењето и ефектот од потенцијалните гласачки права кои што во моментот се на располагање или пак можат да се конвертираат се земаат во предвид при утврдување дали Друштвото има контрола над ентитетот.

б. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Групацјата.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Групацјата. Интерното известување во рамките на Групацјата кое се презентира на Раководството е на ниво на Групацјата како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

в. Преведување на странски валути

Групацијата ги подготвува финансиските извештаи во македонски денари, кои се функционална и презентирачка валута на Групацијата за локални законски потреби. Секој ентитет во Групацијата определува сопствена функционална валута и елементите на финансиските извештаи за секој ентитет се мерат користејќи ја таа валута.

Трансакциите во странски валути иницијално се евидентираат во функционална валута по курсот кој е важечки на денот на трансакцијата. Монетарните и немонетарните средства и обврски деноминирани во странски валути се сведени во функционалната валута по курс кој е важечки на датумот на известување. Сите разлики се пренесени во билансот на успех.

Функционалните валути на странските операции, Тројан Цем - Бугарија е евро. На секој датум на известување, средствата и обврските на оваа подружница се сведени преку конверзија на евра во валутата на презентирање на Цементарница УСЈЕ АД (македонски денар) по курс кој важи на датумот на известување (2016: МКД 61,4812 за 1 ЕУР; 2015: МКД 61,5947 за 1 ЕУР), а неговиот биланс на успех е сведен по пондериран просечен годишен курс (2016: МКД 61,5996 за 1 ЕУР; 2015: МКД 61,6053 за 1 ЕУР). Курсните разлики кои произлегуваат од ова сведување се пренесени директно во останата сеопфатна добивка. При продажба на странскиот ентитет кумулативот од овие разлики признати во останата сеопфатна добивка кој се однесува на соодветниот странски ентитет се признава во билансот на успех.

г. Недвижности, постројки и опрема

Недвижности, постројки и опрема, се евидентираат како што следи:

- За средствата набавени до 31 декември 1998 година, ревалоризацијата направена во согласност со претходните ОПСП, на датумот на прифаќање на МСФР од страна на Групацијата (1 јануари 2004 година) е прифатена како претпоставен трошок бидејќи ревалоризацијата беше приближно еднаква на трошокот за амортизација според МСФР коригиран за порастот на индексот на цени на индустриските производители.
- Средства набавени по 31 декември 1998 година се евидентираат по набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и последователните акумулирани загуби поради обезвредување.

Набавките се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува набавна цена од добавувачот заедно со сите трошоци настанати при ставање во употреба на новата недвижност, постројка и опрема.

Ставките на недвижности, постројки и опрема кои се отпишуваат или отуѓуваат се елиминираат од извештајот за финансиска состојба, заедно со соодветната акумулирана амортизација. Добивките или загубите од отуѓувањето се определуваат со споредување на приходот со сметководствената вредност. Тие се вклучуваат во добивката или загубата.

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата е утврдена за да се отпише набавната вредност или проценетата вредност на недвижностите, постројките и опремата врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на употреба на средствата. Основните амортизациони стапки се следните:

Згради	2,5 -10%
Опрема	5 - 25%

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

г. Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Земјата се евидентира во извештајот за финансиска состојба по набавната вредност намалена за исправките поради обезвреднување и не се амортизира, бидејќи се претпоставува дека има неограничен век на траење, освен за рудниците кои се амортизираат врз основа на степенот на исцрпеност. Исцрпеноста се евидентира како процес на материјално извлекување, а се користи методот на единица на производство.

Методите на амортизација, корисниот век на употреба и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

д. Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности, главно се состои од земјиште, производни објекти со деловни канцеларии и градежен објект - ресторан и кафекуварница кои немаат своја намена, и се чуваат за долгорочно изнајмување и не се користат од страна на Групацијата. Вложувањата во недвижности се водат по фер вредност, односно пазарна, која ги одразува пазарните услови на денот на известување. Добивките или загубите кои произлегуваат од промените во фер вредноста на вложувањата во недвижности се составен дел на билансот на успех во периодот во кој истите настануваат, вклучувајќи ги и соодветните даночни ефекти. Пазарната вредност се одредува на основа на проценка спроведена од независни проценители кои го користат методот на приходи и моделот на пазарни услови како основни модели на проценки кои се општо прифатени во Европската пракса.

Вложувањата во недвижности се депризнаваат кога ќе бидат оттуѓени или кога тие трајно ќе бидат повлечени од употреба, а идна економска корист не се очекува од нивната продажба. Разликата помеѓу нето приливите од продажба и сметководствената вредност на средството се признава во билансот на успех во периодот кога средството е депризнаено.

Преносот во или од вложувања во недвижности се прави кога има промена во употребата на средството. За пренос од вложување во недвижност во средство кое се користи од страна на Групацијата, набавната вредност во последователната евиденција на средството е објективната вредност на тоа средство на датумот кога е направен преносот.

Доколку средство кое се користи од страна на Групацијата се пренесе во вложувања во недвижности, вредноста на тоа средство се утврдува во согласност со политиката за недвижности, постројки и опрема до датумот кога е направен преносот. Групацијата треба да ја третира секоја разлика на датумот помеѓу сметководствената вредност на недвижностите во согласност со МСС 16 и нивната објективна вредност, на ист начин како и ревалоризацијата во согласност со МСС 16.

ѓ. Средства за истражување и вреднување

Издатоците за истражување и вреднување (географски врзано за концесијата, дозволата или одобрената рударска лиценца) се капитализираат и се признаваат како средство доколку е одлучено од страна на раководството дека рударските активности економски се оправдани и може да се развијат за комерцијално производство. На крајот на периодот на известување, овие трошоци ги вклучуваат трошоците за стекнување на концесии за детални геолошки истражувања. Сите други издатоци за истражување и вреднување се признаваат како трошок во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

Административните и општи трошоци поврзани со истражувањата и вреднувањата се признаваат како трошоци во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

е. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење

Финансиски средства

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските средства се класифицираат како финансиски средства по објективна вредност преку добивката или загубата, заеми и побарувања, инвестиции кои се чуваат до доспевање, финансиски средства расположливи за продажба или деривативи определени како хеџинг инструменти во ефективен хеџинг, соодветно. Групацијата ја утврдува класификацијата на финансиските средства при иницијалното признавање. Финансиските средства иницијално се признаваат по објективна вредност плус директно поврзаните трансакциони трошоци, во случај кога вложувањата се вреднуваат по вредност која е различна од објективната вредност преку добивка или загуба. Набавката или продажбата на финансиските средства кои подразбираат испорака на средства во временски период утврден со правна регулатива или пазарна спогодба (редовен начин на набавка) се признаваат на датумот на трансакцијата т.е. датумот на кој Групацијата се обврзува да купи или продаде средство.

Финансиските средства на Групацијата вклучуваат пари и парични средства и краткорочни депозити, побарувања од купувачи и останати побарувања.

Последователни мерења

Последователните мерења на финансиските средства зависат од нивната класификација, како што следи:

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба вклучуваат финансиски средства расположливи за тргување и финансиски средства утврдени при иницијалното признавање по објективна вредност преку добивка или загуба. Финансиските средства се класифицирани како расположливи за тргување доколку се набават со цел продажба во блиска иднина. Оваа категорија ги вклучува финансиските инструменти - деривативи кои не ги исполнуваат критериумите за употреба во сметководство на хеџинг како што е дефинирано во МСС 39. Групацијата нема определено финансиски средства по објективна вредност преку добивка или загуба.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, кои не котираат на активниот пазар. Овие финансиски средства се сведуваат по амортизирана набавна вредност со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех во моментот кога заемите и побарувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради безвреднување, како и преку процесот на амортизација.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

е. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Вложувања кои се чуваат до доспевање

Недеривативните финансиски средства со фиксни или определени плаќања и со фиксен датум на доспевање се класифицираат како вложувања кои се чуваат до доспевање, доколку Групацијата има намера и можност да ги чува до доспевање. По иницијалното мерење, вложувањата кои се чуваат до доспевање се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со користење на методата на ефективна каматна стапка. Овој метод користи ефективна каматна стапка која прецизно ги дисконтира проценетите идни парични приливи низ очекуваниот век на финансиското средство до нето сметководствената вредност на финансиското средство. Добивките и загубите се евидентираат во билансот на успех во моментот кога вложувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради обезвреднување, како и низ процесот на амортизација.

Групацијата нема вложувања кои ги чува до доспевање во годините што завршуваат на 31 декември 2016 година и 2015 година.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се недеривативни финансиски средства кои се определени како расположливи за продажба или не се класифицирани во претходните три категории. По иницијалното мерење, финансиските средства расположливи за продажба се мерат по објективна вредност со евидентирање на нереализираните добивки или загуби евидентирани директно во капиталот се додека вложувањето е анулирано, кога кумулативната добивка или загуба евидентирана во капиталот се признава во билансот на успех, или е утврдено обезвреднување, кога кумулативната загуба евидентирана во капиталот се признава во билансот на успех.

Групацијата нема вложувања расположливи за продажба во годините што завршуваат на 31 декември 2016 година и 2015 година.

Депризнавање

Финансиските средства (или, доколку е соодветно дел од финансиско средство или дел од група на слични финансиски средства) се депризнаваат доколку:

- правото за прием на парични приливи од средството е истечено; или
- Групацијата ги има префрлено своите права за прием на парични приливи во целосен износ без значајно одложување на трето лице преку „аранжмани на посредник” и или (а) Групацијата има префрлено значителен дел од сите ризици и користи од средството, или (б) Групацијата нема префрлено ниту задржано значителен дел од сите ризици и користи од средството, но ја има префрлено контролата на средството.

Намалување на вредноста поради обезвреднување

Групацијата на секој датум на известување утврдува дали постои објективен доказ дека финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети. Финансиското средство или група на финансиски средства се смета за обезвреднето ако, и само ако, постои објективен доказ за намалување на вредноста поради обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои настануваат по иницијалното признавање на средството („настан

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

е. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Намалување на вредноста поради обезвреднување (продолжува)

на загуба”) и тој настан за загуба има влијание на проценетите идни парични приливи на финансиското средство или на група на финансиски средства кои може со сигурност да се проценат. Доказот за обезвреднување може да вклучува индикатори дека должниците или група на должници се соочуваат со значителни финансиски проблеми, неисполнување на обврските за исплата на камата или враќање на главницата, веројатноста дека ќе објават стечај или друга финансиска реорганизација и каде што постојат видливи индикации за мерливо намалување на проценетите идни парични текови, како што се промени во областа на економските услови кои доведуваат до неуспех.

Загуба поради обезвреднување во однос на финансиските средства вреднувани по амортизационен трошок се пресметуваат како разлика помеѓу нивната сметководствена вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични приливи дисконтирана по оригинална ефективна каматна стапка. Поединечните значителни финансиски средства се тестираат за намалување на вредноста поради обезвреднување поединечно. Останатите финансиски средства се проценуваат заедно во групи кои имаат слични карактеристики во врска со кредитниот ризик.

Сите загуби поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех. Загубата поради обезвреднување може да се анулира доколку може објективно да се поврзе со настанот по признавањето на загубата поради обезвреднување. За финансиските средства кои се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, анулирањето се признава во добивката или загубата.

Финансиски обврски

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските обврски се класифицираат како финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба, како заеми и позајмици или како деривативи кои служат како хеџинг инструменти со ефективен хеџинг, соодветно. Групацијата ја определува класификацијата на финансиските обврски при иницијалното признавање. Финансиските обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, плус директно поврзаните трошоци на трансакцијата доколку се класифицираат како заеми и позајмици.

Финансиските обврски на Групацијата вклучуваат обврски спрема добавувачите и други обврски.

Последователно мерење

Мерењето на финансиските обврски зависи од нивната класификација како што следи:

Финансиски обврски евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба

Финансиските обврски евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба вклучуваат финансиски обврски расположливи за тргување и финансиски обврски одредени по објективна вредност преку добивка или загуба при иницијалното признавање. Финансиските обврски се класифицираат како расположливи за тргување доколку се набавени со цел продажба во блиска иднина. Оваа категорија вклучува деривативни финансиски инструменти кои не ги исполнуваат сметководствените услови за хеџинг определени според МСС 39.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

е. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Добивките и загубите од обврските кои се чуваат за тргување се признаваат во билансот на успех. Групацијата нема одредено финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба.

Заеми и позајмици

По иницијалното признавање, каматоносните заеми и позајмици последователно се мерат низ процесот на нивна амортизација со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех кога обврските се анулираат, како и низ процесот на нивна амортизација.

Де-признавање

Финансиската обврска се де-признава кога задолжението за обврската е подмирено, поништено или престанува да важи.

Кога постоечка финансиска обврска е заменета со друга од ист заемодавател по значително поразлични услови, или пак условите на постоечката обврска значително се променети, таква размена или измена се третира како де-признавање на оригиналната обврска и признавање на новата обврска, а разликата на соодветните сметководствени износи се признава во билансот на успех.

Нетирање на финансиските инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се нетираат и нето износот е презентираан во консолидираниот извештајот за финансиската состојба, ако и само ако, постои применливо законско право за нетирање на евидентираниите износи и постои намера да се порамни на нето основа, или да се признаат средствата или да се порамнат обврските истовремено.

ж. Залихи

Залихите се вреднуваат според пониската вредност од набавната и нето реализационата вредност. Набавната вредност се утврдува според методот на просечни цени. Цената на чинење на готовите производи и производството во тек вклучува суровини, директна работна сила, останати директни трошоци и поврзани производствени режиски трошоци, исклучувајќи ги продажните и административните трошоци. Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работењето, намалена за предвидените трошоци за довршување и предвидените трошоци за да се изврши продажбата.

Ситниот инвентар се отпишува 100% при ставање во употреба.

з. Пари и парични средства

Парите и паричните средства вклучуваат готовина во благајна, парични средства во банки и депозити со рок на доспевање до три месеци или помалку.

с. Акционерски капитал

Обични акции се класифицирани во капитал.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

и. Даноци

Данок на добивка

Данокот на добивка за периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава со добивката или загубата, освен за делот кој се однесува на ставки прикажани во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот. Во тој случај, данокот се признава во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот, соодветно.

Тековен Данок на добивка

Во 2014, беше донесен нов даночен режим според кој основницата за пресметка на данок на добивка беше променет од принцип на пресметка врз основа на распределениот дел на добивката во принцип на пресметка врз основа на добивка пред оданочување. Новиот закон за корпоративна добивка беше усвоен и влезе на сила на 2 август 2014. Законот е применлив од 1 јануари 2015 за добивката од 2014.

Тековниот данок на добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени пред или по датумот на извештајот за финансиската состојба, во земјите каде што Групацијата и неговите подружници работат и генерираат оданочлив приход. Раководството периодично ги проценува заземените позиции во однос на даночни поврати, земајќи ги предвид деловите од даночната регулатива кои што се подложни на толкување. Како резултат на истите, каде што е соодветно, се утврдуваат резервации врз основа на износите кои се очекуваат да бидат платени на даночните власти.

Одложен данок на добивка

Почнувајќи од 1 јануари 2014 (според новиот закон за корпоративна добивка, на сила од 2 август 2014), одложениот данок на добивка се признава на привремените разлики кои произлегуваат помеѓу даночната основница на средствата и обврските и нивните нето сегашни вредности во консолидираните финансиски извештаи. Меѓутоа, обврските за одложениот данок на добивка не се признаени ако произлегуваат од иницијалното признавање на гудвил; одложен данок на добивка сметководствено не се прикажува, доколку произлегуваат од иницијално признавање на средство или обврска во трансакција надвор од бизнис комбинација која во времето на трансакцијата не влијае ниту на сметководствената, ниту на оданочливата добивка или загуба.

Одложениот данок на добивка се утврдува користејќи даночни стапки (и закони) кои што биле донесени до, или последователно донесени по датумот на издавање на извештајот за финансиска состојба и се очекува да се употребат кога поврзаното средство или обврска на одложен данок на добивка ќе се подмирени.

Одложени даночни средства се признаваат само до нивото до кое е веројатно дека идни даночни добивки ќе бидат расположливи, во однос на кои, привремените разлики ќе може да бидат искористени. Одложените даночни средства и обврски се нетираат кога за тоа има правно применливо право за нетирање на тековни даночни средства во однос на тековни даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данок на добивка спрема ист даночен регулатор за истиот даночен ентитет или различни даночни ентитети каде има интенција да се подмират салдата на нето основа.

ј. Користи за вработените

Пензии

Групацијата, во нормалниот тек на работењето, врши уплата на придонесите на вработените за пензии, здравство, вработување и персонален данок на доход кои се пресметани со примена на законските стапки кои се важечки во земјата во текот на годината на бруто платите. Групацијата ги врши овие уплати во владините здравствени и пензиски фондови.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

ј. Користи за вработените

Пензии (продолжува)

Трошокот за овие уплати се прикажува во билансот на успех во истиот период во кој е прикажан и поврзаниот трошок за платите.

Групацијата не работи според било каква друга пензиска шема или план за надоместоци од пензионирање и поради тоа нема никакви дополнителни обврски по овие основи.

Надоместоци за престанок на работен однос и надоместоци од пензии

Надоместоците за престанок на работен однос на вработениот ќе престане пред нормалниот рок за пензионирање или кога вработениот ќе прифати доброволно да замине во замена за овој надоместок. Групацијата признава надоместок за престанок на работен однос во случај кога има одлука за престанок на работниот однос на одредени вработени без можност за повлекување на одлуката или кога постои доброволно пријавување од вработените за престанок на нивниот работен однос.

Според потпишаниот колективен договор, Групацијата е обврзана да исплати отпремнини во износ кој е еднаков на шест просечни републички плати и помеѓу една и три просечни републички плати да бидат исплатени како јубилејни награди. Бројот на просечните републички плати за јубилејните награди одговара на вкупниот број на години на служба од страна на вработените како што е презентирано во табелата подолу:

Вкупно број на години служба	Број на плати
10	1
20	3
30	3
35 (жени)	3
40 (мажи)	3

Дефинираните користи се пресметуваат годишно од страна на независни актуари со примена на кредитната метода за проектирана единица. Сегашната вредност на обврската за дефинирани користи се одредува со дисконтирање на претпоставените идни парични одливи со употреба на дисконтна стапка на Народна Банка на Република Македонија во отсуство на пазар на висококвалитетни корпоративни обврзници или државни обврзници кои се деноминирани во валута во која бенефициите ќе бидат исплатени, и кои имаат услови за доспевање приближни на условите на поврзани обврски за пензионирање.

Надоместоци за стипендии на деца на вработени

Почнувајќи од 31 декември 2009 година, во актуарската пресметка е вклучена и пресметката на надоместоците за стипендии кои ги обезбедува Групацијата на децата на вработените кои се на редовни додипломски и последипломски студии, како и на децата на починатите вработени додека се средношколци.

Дополнителни користи при пензионирање

Почнувајќи од 31 декември 2013 година, актуарската пресметка беше дополнета со пресметка на сегашната вредност на идните користи за ново воведената долгорочна корист за одредена категорија на вработени - дополнителни користи при пензионирање. Пресметката е направена врз основа на просечни параметри на споменатата популација и вкупно очекуваниот износ за исплата, доставен од страна на Групацијата.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

ј. Користи за вработените (продолжува)

Актуарските добивки и загуби кои произлегуваат како резултат на искусни проценки и промени во актуарските претпоставки се признаваат како приходи или трошоци во периодот кога истите настанале.

к. Резервации

Резервирањата се признаваат и пресметуваат кога Групацијата има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската; и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервациите на Групацијата се состојат од резервации за отпремнини, јубилејни награди, стипендии и ревитализација на рудниците. Резервациите не се признаваат за идни оперативни загуби.

Онаму каде што постојат голем број на слични обврски, веројатноста дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмират обврските, се одредува со земање во предвид на класата на обврските како една целина. Резервации се признаваат дури и кога веројатноста дека одлив на средства ќе биде потребно е многу мала, а се однесува на било која ставка вклучена во истата класа на обврски.

Резервациите се вреднуваат по сегашната вредност на очекуваните издатоци кои се потребни да настанат со цел да се подмири обврската со употреба на pre-tax стапка која ги отсликува тековно пазарните проценки на временската вредност на парите и поврзаните специфични ризици на дадените обврски. Зголемувањето на резервациите како резултат на временските растојанија се признаваат како трошоци по камати.

л. Признавање на приходите

Приходите се признаваат до степенот до кој е веројатно дека Групацијата ќе има прилив на идни економски користи и тие користи можат веродостојно да се измерат. Приходот се вреднува според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги намален за одобрените дисконти, рабати и данокот на додадена вредност. Следниве специфични критериуми исто така треба да бидат задоволени пред приходот да биде признат:

Продажба на стоки

Приходите се признаваат кога значајниот ризик од доделување на сопственоста на стоките ќе се пренесе на купувачот.

Давање на услуги

Надоместоци од обезбедени услуги се признаваат за периодот во кој услугите се дадени и прифатени од купувачот.

Приходи од камати

Каматите по депозити се пресметуваат по истекување на орочувањето на истите.

Приходи од закупнина

Приходи од закупнина се однесуваат на приходите остварени од оперативен наем од вложувањата во недвижности и се признаваат на праволиниска основа во текот на целиот период на наемот.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

љ. Наеми

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицира како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативниот наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавачот) се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во текот на периодот на наемот.

м. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивидендите на акционерите на Групацијата се признава како обврска во финансиските извештаи во периодот во кој се одобрени дивидендите од страна на акционерите на Групацијата.

н. Настани после датумот на известување

Настаните после датумот на известување, кои обезбедуваат евиденција за состојбата која постои на датумот на известување, се третираат како корективни настани во овие финансиски извештаи. Оние кои се индикативни на состојбата која произлегува после датумот на известување имаат третман на некорективни настани.

њ. Управување со финансискиот ризик

Сметководствени проценки и претпоставки

Групацијата прави проценки и претпоставки кои се однесуваат на иднината. Резултирачките сметководствени проценки, по дефиниција многу ретко се идентични со актуелните резултати. Проценките и претпоставките кои влијаат значително на предизвикување материјални корекции до сегашните вредности на средствата и обврските во рамките на идната финансиска година се презентирани подолу.

Резервација за ревитализација на рудниците

Друштвата што вршат експлоатација на минерални сировини од рудниците потребно е истите на крајот од нивниот век на експлоатација да ги вратат во првобитна состојба, односно во онаква какви што биле на почетокот пред да бидат експлоатирани, што е во согласност со законската регулатива односно со Законот за екологија применлив во земјата во која друштвата работат (да се врати земјиштето во првобитна состојба после три години откако ќе се затвори рудникот и откако ќе заврши неговата експлоатација), и тоа до ниво кое е во законските рамки и до ниво кое е во согласност со политиката и праксата која се води за заштита на животната средина.

Резервацијата за ревитализација на рудниците ја одразува сегашната вредност на очекуваните идни трошоци за рекултивизација кои се очекува да настанат за оние делови од рудниците кои биле експлоатирани со датумот на известување. Резервацијата претставува сегашна вредност на очекувани идни одливи на пари кои се очекува дека ќе настанат за ревитализација на рудниците. Ова вклучува и одредување на вредноста на основа на проектот за ревитализација, дисконтните стапки и очекувани инфлационски стапки. Резервациите се преоценуваат на секој известувачки датум и се корегира со цел да ја одрази сегашната вредност на идните трошоци потребни за да се исполни обврската.

Сегашната вредност на очекуваните трошоци за реставрирање (тоа е оригиналната проценка како и промените во сметководствените проценки) се признава во извештајот за сеофатна добивка освен ако не се поврзани со основните средства кои се наоѓаат и се поврзани со рудниците, при нивното првично признавање во кој случај, трошоците се капитализираат и амортизираат во текот на нивниот век на употреба.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

њ. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

Секоја промена во нето сегашната вредност на исправката за ревитализација на рудниците во текот на временското растојание се признава како финасиски трошоци во извештајот за сеопфатна добивка.

Користи за вработените

Сегашната вредност на обврската за пензионирање зависи од голем број на фактори кои се одредуваат на годишна основа со употреба на голем број на претпоставки. Употребените претпоставки во одредувањето на нето ефектот (трошок или приход) за пензионирање вклучува дисконтни стапки. Било какви промени во овие претпоставки ќе се одразат на сегашната вредност на обврската за пензионирање и другите бенефици за вработените.

Групацијата користи претпоставена годишна дисконтна стапка. Тоа е каматна стапка која би требало да се употребува со цел да ја одрази сегашната вредност на претпоставените идни парични одливи кои се очекува да настанат со цел да се подмират обврските за дефинираните користи. Во одредувањето на соодветна дисконтна стапка, Групацијата ја употребува дисконтна стапка на Народна Банка на Република Македонија во отсуство на пазар на висококвалитени корпоративни обврзници или државни обврзници кои се деноминирани во валута во која бенефициите ќе бидат исплатени, и кои имаат услови за доспевање приближни на условите на поврзани обврски за пензионирање.

Останатите клучни претпоставки за пресметка на обврската за пензионирање во еден дел се засниваат на тековните пазарни услови.

Објективна вредност

Номиналната вредност намалена за проценетите загуби поради оштетување на средствата и обврските со рок на доспевање помалку од една година е приближна на нивната објективна вредност.

о. Определување на објективните вредности

Голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат определување на објективната вредност, како за финансиските и нефинансиските средства така и за обврските. Објективните вредности се определуваат за мерење и/или за обелоденувачки цели на основа на повеќе методи. Онаму каде што е возможно, понатамошни информации во делот на претпоставките земени при одредување на објективната вредност се обелоденуваат во забелешките поврзани со конкретните средства или обврски.

2.3 Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Групацијата постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

а. Значајни сметководствени проценки

Групацијата прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 1% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни 1.740 илјади денари (2015: 2.026 илјади денари).

Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Групацијата ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки на употребната вредност, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Групацијата ги зема во предвид идните приходи и трошоци, макроекономските индикации, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување со калкулацијата на употребната вредност, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи.

Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Групацијата ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Групацијата во целост ја прикажува обврската. Групацијата вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

3. Приходи и трошоци

а. Приходи од продажба

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
<i>Бруто приходи од продажба</i>		
Домашен пазар	3.002.661	3.093.216
Странски пазар	1.003.173	778.708
	4.005.834	3.871.924
<i>Домашен пазар</i>		
Приходи од цемент	2.683.733	2.645.059
Приходи од петрол кокс	141.522	225.894
Приходи од готов бетон	121.047	149.985
Приходи од бел цемент	81.697	74.784
Приходи од варовник	19.432	9.544
Приходи од песок	24	666
Рабати и попусти	(44.794)	(12.716)
	3.002.661	3.093.216
<i>Странски пазар</i>		
Приходи од цемент	627.226	256.583
Приходи од петрол кокс	294.661	434.113
Приходи од клинкер	84.680	64.599
Приходи од бел цемент	44.609	38.139
Приходи од варовник	-	10.496
Приходи од песок	45	641
Рабати и попусти	(48.048)	(25.863)
	1.003.173	778.708

б. Останати приходи

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Превоз од трети лица	53.658	50.303
Превоз на цемент - интеркомпаниски	31.263	8.860
Превоз на клинкер - интеркомпаниски	9.669	-
Превоз на варовник - интеркомпаниски	-	23.429
Услуги	5.523	7.568
Адитиви	712	627
	100.825	90.787

3. Приходи и трошоци (продолжува)

в. Трошоци на продадени производи

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Транспортни услуги	104.204	104.482
<i>Варијабилни трошоци</i>		
Гориво за печки	529.581	488.927
Електрична енергија	267.704	226.198
Суровини	142.561	114.560
Останати трошоци	148.148	107.609
Адитиви	74.152	50.008
Опеќи	43.701	39.943
Резервирање за ревитализација на рудници	-	12.559
Кугли	2.670	4.450
Гориво и мазиво	863	789
Вкупно варијабилни трошоци	1.209.380	1.045.043
<i>Фиксни трошоци</i>		
Плати и други надоместоци	226.962	244.811
Одржување	73.675	49.601
Резервни делови и потрошен материјал	58.949	46.220
Останати услуги	22.237	26.522
Останати трошоци	52.687	47.690
Решетки	-	4.316
Премии за осигурување	4.185	4.885
Одржување на возила и други трошоци	2.613	2.687
Компјутерски услуги, трошоци и телефонија	2.061	2.522
Патни трошоци	2.594	2.929
Вкупно фиксни трошоци	445.963	432.183
Движење на залихи, нето	(20.323)	25.960
Трошоци во секторот за пакување	162.787	135.431
Амортизација	166.673	194.737
Трошоци на продадени трговски стоки	454.143	622.746
	2.522.827	2.560.582

Останати варијабилни трошоци содржат трошоци за утовар и транспорт на лапор и варовник до дробилица, трошоци за дупчење и минирање, трошоци за концесии, интерна манипулација со материјали, трошоци за утовар на песок, интерен превоз на цемент итн.

Останати фиксни трошоци содржат трошоци за обезбедување, уредување на зелени површини во фабрика, атести и останати испитувања, контрола на квалитетот на производите, чистење на улиците во рамките на фабриката, трошоци за лабораториски материјали, ХТЗ опрема, калибрација, интелектуални услуги итн.

3. Приходи и трошоци (продолжува)

г. Останати оперативни приходи

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Вишоци	19.037	6.409
Приходи од закупнина	13.659	11.645
Добивки од вредносно усогласување на вложувања во недвижности	6.585	-
Актуарски добивки и ослободување на резервациите за вработените	6.563	68
Приходи од продадени палети во транзит	5.571	3.068
Рефактурирани трошоци за објектите под закуп	3.328	4.355
Приходи од продажба на материјали и суровини	3.345	1.591
Приходи од отпад	1.884	2.762
Капитална добивка од продажба на основни средства	1.149	67
Отпис на обврски спрема добавувачи	384	112
Приходи од посредување и застапување во зделка	-	11.708
Приходи од останати услуги	25	295
Приходи од продажба на основни средства	-	159.655
Приходи од продажба на удели	-	109.419
Приходи од реекспорт - опрема	-	2.262
Останати приходи	2.269	914
	63.799	314.330

Вишокот на производи во износ од 19.037 илјади денари се однесува на недовршеното производство, поточно, вишок на лапор, песок и варовник, понатаму вишок на туф, пепел гипс и јаглен и тоа констатирано и утврдено за време на спроведувањето на годишниот попис со состојба 31 декември 2016 година.

Приходи од закупнина во износ од 13.659 илјади денари се состои од закупнина на објекти во износ од 7.015 илјади денари, закупнина на земјиште во износ од 2.220 илјади денари и пумпи за готов бетон и цистерни за превоз на цемент во износ од 1.890 илјади денари се на трети лица, како и закуп на земјиште во износ од 2.534 илјади денри интеркомпаниски.

Добивката од вредносно усогласување на вложувања во недвижности во износ од 6.585 илјади денари се однесува на повторна процена на вложувањата во недвижности (види белешка 7) со состојба на 31 декември 2016 година, која се признава директно во билансот на успех на друштвото.

Актуарските добивки и ослободување на неискористената резервација за користите на вработените во износ од 6.563 илјади денари се однесуваат и се резултат на искуствените проценки и промени во актуарските претпоставки пресметани на годишно ниво од страна на независни актуари со употреба на проектирана метода (види белешка 14).

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

3. Приходи и трошоци (продолжува)

д. Останати оперативни трошоци

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Агенциска провизија	45.627	3.163
Трошоци за реструктурирање	25.449	17.237
Расход на застарени залихи по попис	9.998	10.921
Резервација за неискористени годишни одмори	9.865	-
Актуарски загуби и поврзани трошоци за вработените	7.993	10.130
Набавна вредност на продадени палети во транзит	5.571	3.068
Останати неспомнати расходи	3.658	2.251
Трошоци за деловен простор	3.465	4.426
Набавна вредност на продадени материјали и суровини	3.146	2.524
Реклама и пропаганда	2.967	1.851
Кусок на производи во магацин	596	-
Надомест за автоден	503	-
Вредносно усогласување на вложувања во недвижности	310	192
Пенали за неисполнување на обврските	221	7.825
Трошоци за задржан данок	75	227
Набавна вредност на продадени основни средства	39	140
Нето сегашна вредност на продадени и отпишани основни средства	-	2.262
Исправка на вредност на сомнителни и спорни побарувања	-	711
Акциза	-	23.212
Останати трошоци	1.758	1.122
	121.241	91.262

Агенциска провизија во износ од 45.627 илјади денари се однесува на надоместок на Цемент Плус за посредување во продажните зделки на Косовскиот пазар и изнаогање на купувачи на истиот.

Трошокот за реструктурирање во износ од 25.449 илјади денари е поврзано со спогодбено заминување на вработените во пензија

Расходот на застарени залихи по попис во износ од 9.998 илјади денари е направен на основ на редовно спроведениот попис со 31 декември 2016 година и се однесува на отпис на застарени и неупотребувани резервни делови.

Резервација за неискористени годишни одмори во износ од 9.865 се однесува на вредносниот ефект на неискористените годишни одмори на вработените со состојба на 31 декември 2016, а кои треба да се искористат заклучно со 30 јуни наредната година, односно 2017.

Износот од 7.993 илјади денари се однесува на актуарските загуби и дополнителните финансиски трошоци за тековни услуги кои произлегуваат од искусствените проценки и промени во актуарските претпоставки пресметани на годишно ниво од страна на независни актуари со употреба на проектирана метода (види белешка 14).

3. Приходи и трошоци (продолжува)

ѓ. Трошоци за маркетинг и продажба

	<i>2016</i> <i>МКД'000</i>	<i>2015</i> <i>МКД'000</i>
Плати и други надоместоци	16.350	16.577
Амортизација	2.228	2.916
Одржување на возила и други трошоци	2.140	1.894
Електрична енергија и други трошоци	1.856	1.475
Реклама, пропаганда и репрезентација	3.170	1.371
Компјутерски услуги, трошоци и телефонија	1.005	884
Патни трошоци	271	257
Останати трошоци	7.011	2.232
	34.031	27.606

е. Административни трошоци

	<i>2016</i> <i>МКД'000</i>	<i>2015</i> <i>МКД'000</i>
Надомест за техничка помош и др.надоместоци	100.476	108.530
Плати и други надоместоци	34.753	40.731
Реклама, пропаганда и репрезентација	13.315	14.324
Амортизација	5.092	4.940
Електрична енергија и други трошоци	4.059	3.864
Одржување на возила и други трошоци	2.643	2.635
Патни трошоци	4.926	2.211
Компјутерски услуги, трошоци и телефонија	3.839	1.779
Останати трошоци	8.816	7.807
	177.919	186.821

ж. Нето приходи од финансирање

	<i>2016</i> <i>МКД'000</i>	<i>2015</i> <i>МКД'000</i>
Приходи од камата	7.070	6.890
Приходи од дивиденда	-	2.406
Банкарски услуги	(2.566)	(4.166)
Трошоци за камати	(90)	(1.437)
Негативни курсни разлики, нето	7.600	(12.480)
	12.014	(8.787)

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

4. Данок на добивка

Данокот на добивка се состои од:

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Тековен данок	125.057	130.998
Останато	4	1.220
	<u>125.061</u>	<u>132.218</u>

Заклучно со 31 декември 2015, пресметката на данокот на добивка на непризнати расходи е како што следува:

	2015 МКД'000
Добивка пред оданочување	<u>1.394.536</u>
Данок според законска даночна стапка од 10%	139.454
<i>Данок на непризнати расходи:</i>	5.160
Останати надоместоци на вработените	2.220
Трошоци кои не се поврзани со главната дејност	311
Трошоци за репрезентација	679
Пенали, затезни камати и данок по задршка	161
Трошоци за спонзорства и донаци	208
Трошоци за стипендии	390
Исправка на вредност на ненаплатени побарувања	85
Останато	1.106
<i>Намалено за:</i>	
Реинвестирана добивка	<u>(13.616)</u>
	<u>130.998</u>

Заклучно со 31 декември 2016, пресметката на данокот на добивка на непризнати расходи е како што следува:

	2016 МКД'000
Добивка пред оданочување	<u>1.326.422</u>
Данок според законска даночна стапка од 10%	132.642
<i>Данок на непризнати расходи:</i>	6.451
Останати надоместоци на вработените	2.773
Трошоци кои не се поврзани со главната дејност	858
Трошоци за репрезентација	750
Пенали, затезни камати и данок по задршка	45
Трошоци за спонзорства и донаци	611
Трошоци за стипендии	410
Исправка на вредност на ненаплатени побарувања	-
Останато	1.004
<i>Намалено за:</i>	
Реинвестирана добивка	<u>(14.036)</u>
	<u>125.057</u>

Во продолжение, Групацацијата има дополнително данок на добивка кој произлегува од нејзината подружница, Тројан Сем Еоод, Бугарија, во износ од 4 илјади денари за 2016 година.

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

5. Заработувачка по акција

Основната заработувачка по акција е пресметана, добивката која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво поделена со вкупниот број на акции.

	2016 MKD'000	2015 MKD'000
Добивката која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво:		
Тековни активности	1.201.393	1.265.992
Основна заработувачка (добивка) која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	1.201.393	1.265.992
Вкупен број на акции на имателите на матичното друштво	563.784	563.784

6. Недвижности, постројки и опрема

31 декември 2016 година	<i>Згради и земјиште MKD'000</i>	<i>Опрема MKD'000</i>	<i>Инвестиции во тек MKD'000</i>	<i>Вкупно MKD'000</i>
Набавна вредност				
На 1 јануари 2016 година	3.306.735	4.374.207	144.643	7.825.585
Набавки	23.651	-	155.638	179.289
Трансфер од инвестиции во тек	16.754	47.422	(64.176)	-
Трансфер во вложувања во недвижности	(3.055)	-	-	(3.055)
Оттуѓување и отпис	(76)	(9.991)	-	(10.067)
На 31 декември 2016 година	<u>3.344.009</u>	<u>4.411.638</u>	<u>236.105</u>	<u>7.991.752</u>
Амортизација				
На 1 јануари 2016 година	2.122.138	3.528.510	-	5.650.648
Трошок за годината	25.145	148.848	-	173.993
Трансфер во вложувања во недвижности	(2.369)	-	-	(2.369)
Оттуѓување и отпис	-	(9.953)	-	(9.953)
На 31 декември 2016 година	<u>2.144.914</u>	<u>3.667.405</u>	<u>-</u>	<u>5.812.319</u>
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2016 година	<u>1.199.095</u>	<u>744.233</u>	<u>236.105</u>	<u>2.179.433</u>
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2016 година	<u>1.184.597</u>	<u>845.697</u>	<u>144.643</u>	<u>2.174.937</u>

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

6. Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

31 декември 2015 година	Згради и земјиште МКД'000	Опрема МКД'000	Инвестиции во тек МКД'000	Вкупно МКД'000
Набавна вредност				
На 1 јануари 2015 година	3.380.925	4.755.849	229.317	8.366.091
Набавки	19.087	164.546	125.310	308.943
Трансфер од инвестиции во тек	49.140	160.844	(209.984)	-
Трансфер во вложување во недвижности	6.611	-	-	6.611
Продажба на средствата на подружниците	(149.028)	(51.432)	-	(200.460)
Оттуѓување	-	(655.600)	-	(655.600)
На 31 декември 2015 година	3.306.735	4.374.207	144.643	7.825.585
Амортизација				
На 1 јануари 2015 година	2.122.216	3.839.488	-	5.961.704
Трошок за годината	26.425	176.167	-	202.592
Продажба на средствата на подружниците	(26.503)	(49.198)	-	(75.701)
Оттуѓување	-	(437.947)	-	(437.947)
На 31 декември 2015 година	2.122.138	3.528.510	-	5.650.648
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2015 година	1.184.597	845.697	144.643	2.174.937
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2015 година	1.258.709	916.361	229.317	2.404.387

7. Вложувања во недвижности

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
На 01 јануари	123.919	124.111
Трансфер од НПО (белешка 6)	686	-
Добивка/ (Загуба) од корекција на објективната вредност, нето	6.275	(192)
Ревалоризациони резерви од преоценка на објективната вредност	35.468	-
На крајот на периодот/годината	166.348	123.919

Вложувањата во недвижности се водат по фер вредност, односно пазарна, која ги одразува пазарните услови на денот на известување. Добивките или загубите кои произлегуваат од промените во фер вредноста на вложувањата во недвижности се составен дел на билансот на успех во периодот во кој истите настануваат, вклучувајќи ги и соодветните даночни ефекти. Пазарната вредност се одредува на основа на проценка спроведена од независни проценители кои го користат методот на приходи и моделот на пазарни услови како основни модели на проценки кои се општо прифатени во Европската пракса.

Вложувањата во недвижности главно се состои од земјиште, производни објекти (усјепор и палети) и градежен објект - ресторан и кафекуварница кои немаат своја намена и се чуваат за долгорочно изнајмување и не се користат од страна на Групацијата.

**Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016**

7. Вложувања во недвижности (продолжува)

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Приходи од закуп кои произлегуваат од вложувањата во недвижности	11.769	9.568
Директни оперативни трошоци (вклучувајќи поправки и одржување) кои генерираат приходи од закуп	-	-
Добивки кои произлегуваат од вложувања во недвижности по објективна вредност	11.769	9.568

Во текот на 2016 година, Групацијата ја промени намената на одредени имоти, односно земја под Хоризонталниот млин и делови од зграда, од имот користен од страна на сопственикот во вложувања во вложувања во недвижности. Пред рекласификацијата, во Извештаите за финансиската состојба на Друштвото, беа евидентирани по нивната набавна вредност и тоа за земјата и по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација за делот од зградата.

На 31 декември 2016 година Групацијата изврши повторна проценка на своите вложувања во недвижности преку проценката извршена од независен проценител, Грант Торнтон Консалтинг Доо Скопје, кој има призната и релевантна професионална квалификација и има скорешно искуство во локацијата и категоријата на вложувањата во недвижности кои се предмет на проценка. Проценката на вложувањата во недвижности е извршена во согласност со Меѓународните Стандарди за Процена.

Методологијата применета и клучните влезни податоци во проценката на вложувањата во недвижности е како што следува:

Недвижности	Методологија	Влезни податоци	Рангови
Објекти	Приходен метод	Стапка на неискористеност	5%
		Оперативни трошоци	5%
		Целокупна директна стапка на капитализација	10,43%
Градежно земјиште	Пазарен пристап - метод на споредливи продажби	Понудени цени на споредливи земјишни парцели во регионот на општина Кисела Вода- Скопје и останати слични локации	30 до 94 еуро/м2

Значајните зголемувања (намалувања) во предвидените оперативни трошоци ќе предизвика значајна пониска односно повисока објективна вредност на недвижностите. Исто така, значајните зголемувања (намалувања) на стапката на капитализација во изолација ќе резултира во значајна пониска односно повисока објективна вредност на недвижностите.

Како резултат на проценката на 31 декември 2016 година, сметководствената вредност на вложувањата во недвижности на Групацијата е приспособена/зголемена во износ од 41.743 илјади денари. Дел од добивката во износ од 35.468 илјади денари, резултат на повторното мерење на објективната вредност во моментот кога дојде до промена на намената на средствата во текот на 2016 година од имот користен од страна на сопственикот во вложувања во недвижности е признаена во Останатата сеопфатна добивка и ќе биде прикажана во ревалоризационите резерви (види: Извештај за промени во главнината).

**Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016**

7. Вложувања во недвижности (продолжува)

Останатата добивка во износ од 6.585 илјади денари, како и загубата во износ од 310 илјади денари, или нето 6.275 илјади денари беа признаени во добивката и загубата на Друшвото за годината која завршува на 31 декември 2016 година (види белешка 3г и 3д).

Мерењето на објективната вредност беше извршено со употреба на техники на проценка за кои најниското ниво на влезни податоци кои што се значајни за вреднувањето се необзервативни. (ниво 3).

Во текот на 2016 година нема трансфер помеѓу нивоата 1, 2 и 3 и нема ре-оценка со 31 декември 2016 година имајќи го во предвид фатот дека нема значајни промени во условите и основните претпоставки употребени во последната проценка.

8. Истражување за и вреднување на минерални ресурси

	<i>Истражување за и вреднување на минерални ресурси МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2016 година	41.393	41.393
Зголемување	-	-
На 31 декември 2016	41.393	41.393
Амортизација		
На 1 јануари 2016 година	22.041	22.041
Промени во текот на годината	-	-
На 31 декември 2016	22.041	22.041
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2016 година	19.352	19.352
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2016 година	19.352	19.352
	<i>Истражување за и вреднување на минерални ресурси МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2015 година	44.658	44.658
Зголемување	3.346	3.346
Трансфер во НПО	(6.611)	(6.611)
На 31 декември 2015	41.393	41.393
Амортизација		
На 1 јануари 2015 година	22.041	22.041
Промени во текот на годината	-	-
На 31 декември 2015	22.041	22.041
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2015 година	19.352	19.352
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2015 година	22.617	22.617

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

9. Залихи

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Резервни делови	254.297	245.809
Потрошни материјали	139.211	132.886
Суровини и гориво	132.601	121.483
Производство во тек	82.675	51.989
Готови производи	46.314	51.349
Вреќи, фолии и палети	9.119	11.853
Трговски стоки за препродажба	228	318
Дадени аванси за набавка на залихи	1.098	1
	665.543	615.688

10. Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Побарувања од купувачи	318.478	334.410
Однапред платени трошоци	18.631	11.547
Дадени аванси на добавувачи	-	-
Останати побарувања	32.785	73.881
	369.894	419.838

Останати побарувања се однесуваат на побарувања за земјиште и основни средства дадени под закуп, пресметан приход за автоден, побарувања од рефактурирани трошоци за струја, природен гас и вода, однапред платено осигурување, пресметани приходи за камата од орочени депозити, побарувања за отуѓени основни средства итн.

Побарувања од купувачите се без каматни и вообичасно со валута на плаќање од 0 - 75 дена.

Со состојба на 31 декември, старосната анализа на побарувањата е како што следува:

	Вкупно	Ниту доспеани ниту обезвреднети	Доспено но неотпишано				
			< 30 дена	30-60 дена	60-90 дена	90-120 дена	>120 дена
2016	318.478	190.924	77.478	18.100	12.600	3.369	16.007
2015	334.410	235.837	33.948	9.860	13.626	16.518	24.621

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

11. Пари и парични средства

	2016 МКД '000	2015 МКД '000
Депозити во банки	839.320	777.555
Парични средства во банка	25.686	20.889
Парични средства во благајна	17	5
	865.023	798.449

12. Акционерски капитал

Одобрен, издаден и целосно уплатен акционерски капитал е:

Платени и предложени дивиденди

	Број на акции:	МКД '000
Титан Цемент Нетхерландс Б.В. - обични акции по 3.100 МКД за една акција	534.667	94,84%
Други акционери - обични акции по 3.100 МКД за една акција	29.117	5,16%
	563.784	100%

МКД '000

Акционерски капитал според судска регистрација

На 31 декември 2016 година и 31 декември 2015 година	1.747.730
---	------------------

МКД '000

Објавени и платени во текот на годината што завршува на 31 декември 2015 година

Конечна дивиденда за 2014 година:

МКД 2.625,00 за една акција

Објавена	1.479.933
Платена	1.482.213

Објавени и платени во текот на годината што завршува на 31 декември 2016 година

Конечна дивиденда за 2015 година:

МКД 1.964,00 за една акција

Објавена	1.107.272
Платена	1.107.262

Објавените и платени дивиденди за годината што завршува на 31 декември 2015 година и 2016 година целосно се однесуваат на дивиденди во пари на обичните акции.

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

13. Останати резерви

	Ревалоризациони резерви на средствата МКД'000	Законски резерви МКД'000	Ревалоризацион и резерви на вложувања во недвижности МКД'000	Резерви за курсни разлики	Вкупно МКД'000
На 1 јануари 2015 година	268.551	349.621	59.357	-	677.529
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Трансфер во акумулирана добивка	-	(174.849)	-	-	(174.849)
На 31 декември 2015 година	268.551	174.772	59.357	-	502.680
Останата сеопфатна добивка (белешка 7)	-	-	35.468	-	35.468
Курсни разлики	-	-	-	2	2
На 31 декември 2016 година	268.551	174.772	94.825	2	538.150

Резерви за курсни разлики

Резервите за курсни разлики се користат за да се евидентираат курсните разлики кои произлегуваат од пренос во валута на финансиските извештаи на странската подружница.

Ревалоризациони резерви на вложувања во недвижности

Во текот на 2016 година, Групацијата ја промени намената на одредени имоти, односно земја под Хоризонталниот млин земен на лизинг и делови од зграда, од имот користен од страна на сопственикот во вложувања во недвижности. Пред рекласификацијата, во Извештаите за финансиската состојба на Групацијата, беа евидентирани по нивната набавна вредност и тоа за земјата и по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација за делот од зградата.

Како резултат на проценката на 31 декември 2016 година, сметководствената вредност на вложувањата во недвижности на Групацијата е приспособена/зголемена во износ од 35.468 илјади денари, резултат на повторното мерење на објективната вредност во моментот кога дојде до промена на намената на средствата во текот на 2016 година од имот користен од страна на сопственикот во вложувања во недвижности и е признаена во Останатата сеопфатна добивка и тоа прикажана во Ревалоризационите резерви во линија, Останати резерви.

14. Долгорочни резервации за отпремнини

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Отпремнини	17.976	21.616
Јубилејни годишни награди	17.494	19.371
Стипендии	20.394	19.731
Дополнителни користи при пензионирање	3.164	3.286
	59.028	64.004
<i>Анализирани како:</i>		
Нетековен дел	54.198	57.148
Тековен дел	4.830	6.856
	59.028	64.004

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

14. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)

Движењата во текот на годината се како што следува:

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
На 01 јануари	64.004	60.678
Трошок за тековни услуги	4.052	3.722
Трошок за камата	2.297	2.492
Актуарска добивка или загуба, нето (признаена)	1.138	2.458
Дополнителни користи при пензионирање	-	1.142
	71.491	70.492
Исплатено во текот на годината (Добивки)/загуби, нето, од усогласување на актуарската пресметка	(6.406)	(6.736)
Ослободување на неискористена резервација	(450)	248
	(5.607)	-
На 31 декември	59.028	64.004

Износите признаени во билансот на успех се како што следува:

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Трошок за тековни услуги	4.052	3.722
Трошок за камата	2.297	2.492
Актуарска добивка или загуба (признаена)	1.138	2.458
Дополнителни користи при пензионирање (Добивки)/загуби, нето, од усогласување на актуарската пресметка	-	1.142
	(450)	248
Ослободување на неискористена резервација	(5.607)	-
	1.430	10.062

Квантитативната анализа на осетливоста при промена на дисконтната стапка и стапката на пораст на плати заклучно со 31 декември 2016 и 2015 година, е како што следува:

2016

Претпоставки	Дисконтна стапка		Пораст на плати	
	1%	1%	1%	1%
	пораст	намалување	пораст	намалување
Ниво на осетливост	Во %	Во %	Во %	Во %
<i>Отпремнини</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(7,01)	7,79	7,72	(6,83)
<i>Јубилејни награди</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(5,00)	5,50	5,43	(4,85)

Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016

14. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)

2015

Претпоставки	Дисконтна стапка		Пораст на плати	
	1%		1%	
	пораст	намалување	пораст	намалување
Ниво на осетливост	Во %	Во %	Во %	Во %
<i>Отпремнини</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(6,60)	7,30	6,97	(6,20)
<i>Јубилејни награди</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(4,88)	5,34	5,26	(4,73)

Следниве исплати се очекувани користи кои треба да се реализираат во идните години:

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Година 1	4.829	6.856
Година 2	8.214	9.272
Година 3	8.585	11.337
Година 4	6.498	8.739
Година 5	4.963	5.749
Години 6-10	23.989	24.104
Над 10 години	85.286	59.857

Основните актуарски претпоставки кои беа користени се како што следи:

- Веројатноста на живот и смртност по старост и пол е определена согласно Таблицата на морталитет за населението на Република Македонија за периодот 1980-1982,
- Стапката на обрт на вработени е незначителна и истата не е земена во пресметката. Имено, врз основа на доставените информации за напуштање на Групацијата во претходните неколку години, може да се заклучи дека влијанието на оваа категорија на вработени е незначително во однос на вкупната популација на вработените, па затоа не се претпоставува напуштање на Групацијата по овој основ.
- Пензионирањето на вработените и во иднина ќе се одвива согласно сегашната законска регулатива (64 години за мажи и 62 за жени).
- Пресметката е изготвена само за тековната популација на вработените во Групацијата, исклучувајќи ги сите вработени кои ќе се вработат во иднина. Истата се заснива на претпоставката за континуитет во службата на вработените на Групацијата (претпоставка за континуитет во службата).
- Актуарската пресметка ги опфаќа стипендиите на децата кои во моментот се стипендираат според политиката на Групацијата за исплата на стипендии на децата на вработените кои се на редовни додипломски и последипломски студии. Исто така, во пресметката се земени во предвид и децата кои сеуште не се на возраст за започнување со студии, со соодветни претпоставки за запишување на факултет во наредните години.

**Белешки кон Консолидираните финансиските извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2016**

14. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)

ѓ) Почнувајќи од 31 декември 2013 година, актуарската пресметка на дефинираните користи е дополнета со пресметка на сегашната вредност на нововодедентата корист за одредена категорија на вработени - *дополнителни користи при пезионирање*. Пресметката е направена врз основа на просечни параметри на споменатата популација и вкупно очекуваниот износ за исплата доставен од страна на Групацијата. Сегашната вредност на идните користи е пресметана со примена на горенаведените демографски, финансиски и други претпоставки.

Користените финансиски претпоставки се како што следи:

Номинален годишен пораст на просечна републичка нето плата: 2,5%;
Дисконтна стапка: 4,3%

Претпоставките во врска со морталитетот во иднина се поставени врз основа на актуарски совет согласно издадените статистички податоци и искуството во државата.

15. Обврски спрема добавувачи и останати обврски

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Обврски спрема добавувачи	311.359	268.126
Примени аванси од купувачи	18.653	29.514
Добавувачи за основни средства	32.984	51.542
Останати тековни обврски	21.729	64.698
	384.725	413.880

16. Превземени и потенцијални обврски

Потенцијални обврски

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
Банкарски гаранции	66.516	321.881
Гаранција за концесиски договор	307	107
Меница	4.600	4.600
	71.423	326.588

Заклучно со 31 декември 2016 година, Групацијата има обезбедено банкарски гаранции од:

- Халк Банка во корист на Царина во износ од 15.000 илјади денари со важност до 19 март 2017, во корист на МЕПСО АД Македонија 2.465 илјади денари за пренос на електрична енергија со важност до 31 јануари 2017, во корист на Макпетрол АД Скопје 5.000 илјади денари за набавка на природен гас со важност до 31 јануари 2017 година;

16. Превземени и потенцијални обврски (продолжува)

- Охридска Банка во корист на Македонски Железници во износ од 1.000 илјади денари за плаќање на транспорт на јаглен со важност до 31 март 2017 година, во корист на ОКД АД Чешка Република во износ од 15.384 илјади денари за набавка на јаглен со важност до 30 март 2017 година, и во корист на АББ Лтд Хрватска во износ од 27.666 илјади денари за плаќање на Инвестиции во тек со важност до 31 јануари 2017 година.

Дополнително, Групацијата има обезбедено четири меници со изјава за правата и обврските на потписниците (Групацијата и ОКТА АД Скопје) на меницата во форма на нотарски акт издаден од страна на Групацијата во износ од 600 илјади денари за нафтени деривати и во износ од 4.000 илјади денари за сурова нафта.

Во продолжение, Групацијата обезбеди банкарски гаранции од НЛБ Тутунска банка во вкупен износ од 307 илјади денари во корист на Министерство за Економија на Република Македонија за реализација на договорите за концесија за детални геолошки истражувања.

Превземени обврски

Оперативен наем - групацијата како закупец

Групацијата зема под наем возила со склучување на договори за оперативен наем. Истите имаат различни услови и клаузули. Трошокот се признава во добивката или загубата во текот на периодот.

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
До 1 година	4.552	3.978
Подолго од 1 година но не подолго од 5 години	9.438	4.574
	<u>13.990</u>	<u>8.552</u>

Оперативен наем - друштвото како закупец

Групацијата зема под наем Хоризонтален млин од МИЛЛКО со склучување на договори за оперативен наем.

	2016 МКД'000	2015 МКД'000
До 1 година	16.108	-
Подолго од 1 година но не подолго од 5 години	48.324	-
	<u>64.432</u>	<u>-</u>

16. Превземени и потенцијални обврски (продолжува)

Набавки

Заклучно со 31 декември 2016 година, Групаацијата има склучено договор за набавка на електрична енергија во износ од приближно 36.896 илјади денари за првиот квартал од 2017 година.

Законски постапки

Од време на време и во нормалниот тек на работењето, против Групаацијата можат да бидат поднесени тужби. Врз основа на сопствени проценки, како и на интерни и надворешни консултантски совети, раководството на Групаацијата е на мислење дека никаква материјална штета нема да произлезе од тие спорови и следствено на истото нема потреба од обелоденување на резервации по тој основ во финансиските извештаи на Групаацијата.

17. Трансакции со поврзани страни

Titan Cement Netherlands B.V. поседува 94,84% од акционерскиот капитал на Групаацијата.

Следните трансакции се извршени со поврзаните страни:

а) Продажби на добра и услуги

	2016	2015
	MKD '000	MKD '000
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
Cement Plus Ltd - цемент, песок и бел цемент	228.093	263.819
Cement Plus Ltd - превоз	31.264	23.654
Cement Plus Ltd - дивиденда	-	2.406
SHARRCEM SH.P.K - петрол кокс	288.453	434.113
SHARRCEM SH.P.K - клинкер	84.680	64.599
SHARRCEM SH.P.K - бел цемент	6.156	15.754
SHARRCEM SH.P.K - превоз	9.669	6.823
SHARRCEM SH.P.K - силоси	-	2.262
SHARRCEM SH.P.K - материјали и услуги	3.219	923
SHARRCEM SH.P.K - цемент	-	1.392
МИЛЈКО - ПЦМ Дооел Скопје - рента	2.534	-
Titan Cementara Kosjeric - варовник	-	10.496
Titan Cementara Kosjeric - превоз	-	23.429
	654.068	849.670

17. Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Салдата кои произлегуваат од горе наведените трансакции се прикажани подолу:

Побарувања од поврзаните страни

	2016 MKD'000	2015 MKD'000
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
Cement Plus Ltd - цемент, песок и бел цемент	15.609	-
SHARRCEM SH.P.K - петрол кокс	90.135	82.894
SHARRCEM SH.P.K - варовник	-	19.100
SHARRCEM SH.P.K - бел цемент	892	1.400
SHARRCEM SH.P.K - клинкер	11.054	-
SHARRCEM SH.P.K - останато	2.093	-
МИЛЛКО - ПЦМ Дооел Скопје - ДДВ	-	38.745
МИЛЛКО - ПЦМ Дооел Скопје - позајмица	10	10
	119.793	142.149

б) Набавка на добра и услуги

	2016 MKD'000	2015 MKD'000
<i>Контролирано од:</i>		
Titan Cement Company - бел цемент и петрол кокс	405.219	363.010
Titan Cement Company - менаџмент помош	97.510	103.430
Titan Cement Company - силоси	2.250	4.805
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
Cement Plus Ltd - агенциска провизија	45.627	4.976
SHARRCEM SH.P.K - сив цемент (трговска стока)	66	131
SHARRCEM SH.P.K - останато	-	581
МИЛЛКО ПЦМ Дооел Скопје - услуга	16.132	-
Веса Дооел Скопје - лапор	-	376
Titan Zlatna Panega - сив цемент (трговска стока)	3.126	1.867
	569.930	479.176

17. Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Салда кои произлегуваат од горе наведените трансакции се прикажани подолу:

Обврски спрема поврзаните страни

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>MKD'000</i>	<i>MKD'000</i>
<i>Контролирано од:</i>		
Titan Cement Company - надоместок за менаџмент подршка	34.926	34.816
Titan Cement Company - бел цемент, петрол кокс и услуги	9.515	15.759
Titan Cement Company - силос	2.250	1.879
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
Cement Plus Ltd. - претплата	-	7.398
SHARR CEM SH.P.K - сив цемент (трговска стока)	66	131
Cement Plus Ltd. - агенциска провизија	12.145	-
МИЛЛКО ПЦМ Дооел Скопје - услуга	6.459	-
Titan Zlatna Panega - сив цемент	-	103
	<u>65.361</u>	<u>60.086</u>

Групацијата остваруваат трансакции со горенаведените поврзани страни според заеднични договорени услови.

Надоместоци на клучното раководство

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>MKD'000</i>	<i>MKD'000</i>
Плата и други лични примања	93.039	88.193
	<u>93.039</u>	<u>88.193</u>

18. Управување со финансискиот ризик

Основните финансиски обврски на Групацјата ги сочинуваат обврски спрема добавувачите и останати обврски. Групацјата располага со разновидни финансиски средства како што се: побарувања од купувачите, пари и парични средства и краткорочни заеми и депозити кои произлегуваат директно од работењето на Групацјата.

Групацјата во своето работење се изложени на повеќе финансиски ризици. Главните ризици се: ризик на ликвидност, девизен ризик и кредитен ризик. Управувањето со секој од овие ризици се одвива во согласност со политиките одобрени од Одборот на директори кој воедно е и одговорен за ревидирање на истите.

а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени, и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Групацјата се остварени од домашен пазар во македонски денари, а преостанатиот дел на странски пазар во ЕУР.

Најголемиот дел од трошоците на Групацјата се остварени од набавки на домашниот и странскиот пазар.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукуации на пазарот не може да се предвидат со точност и прецизност.

б) Каматен ризик

Приходите и оперативните парични текови на Групацјата се во голема мера независни од промената на пазарните каматни стапки.

Промена на каматните стапки и каматните маргини можат да влијаат врз финансиските трошоци и повратот на финансиските инвестиции.

Промените на пазарните каматни стапки влијаат на приходите од камати на орочени депозити во банки. На 31 декември 2016 година, Групацјата има орочени депозити во банките во износ од 839.320 илјади денари (2015: 777.555 илјади денари).

в) Девизен ризик

Изложеноста на Групацјата на девизен ризик е минимална со оглед на факот дека најголемиот дел од договорите поврзани со меѓународните трансакции (продажбите и набавките) се номинирани во ЕУРО, чијшто курс беше стабилен во текот на целата 2016 година. Исто така, договорите за продажба на домашниот пазар се номинирани во ЕУРО.

За потребите на анализа на чувствителност од девизниот ризик, Раководството користи претпоставка од 1% зголемување на девизниот курс на ЕУР, што се смета за разумно со оглед на стабилната домашна валута во однос на ЕУР во текот на изминатите години. На 31 декември 2016 година, доколку ЕУР би било 1% (2015: 1%) послабо или посилено во споредба со МКД, добивката после оданочување во нето билансот би била 730 илјади денари (2015: 765 илјади денари) повисока или пониска, соодветно.

18. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

в) Девизен ризик (продолжува)

Во Извештајот за финансиска состојба, салдата се како што следува:

2016	Вкупно	Домашни	Странски МКД противвредн ост
Средства			
Пари и парични средства	865.023	174.501	690.522
Побарувања од купувачи и останати тековни побарувања	369.894	205.932	163.962
Вкупно средства	1.234.917	380.433	854.484
Обврски			
Обврски спрема добавувачи	311.359	195.719	115.640
Останати тековни обврски	73.366	64.344	9.022
Вкупно обврски	384.725	260.063	124.662
Нето изложеност	850.192	120.370	729.822
2015	Вкупно	Домашни	Странски МКД противвредн ост
Средства			
Пари и парични средства	798.449	45.641	752.808
Побарувања од купувачи и останати тековни побарувања	419.838	274.527	145.311
Вкупно средства	1.218.287	320.168	898.119
Обврски			
Обврски спрема добавувачи	268.126	169.139	98.987
Останати тековни обврски	145.754	111.555	34.199
Вкупно обврски	413.880	280.694	133.186
Нето изложеност	804.407	39.474	764.933

г) Ризик на ликвидност

Управувањето со ризикот на ликвидност подразбира располагање со доволни количества на готовина, како и можност за финансирање преку користење на договорни кредитни аранжмани.

Табелата подолу дава приказ на роковите на плаќање на финансиските обврски на Групацијата со состојба на 31 декември 2016 и 2015 година заснивани на договорените недисконтирани плаќања:

18. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

г) Ризик на ликвидност (продолжува)

На 31 декември 2016 година

	На барање	До 3 месеци	3 до 12 месеци	1 до 5 години	> 5 години	Вкупно
Обврски спрема добавувачи	-	245.998	-	-	-	245.998
Останати обврски	-	73.366	-	-	-	73.366
Поврзани субјекти	-	65.361	-	-	-	65.361

На 31 декември 2015 година

	На барање	До 3 месеци	3 до 12 месеци	1 до 5 години	> 5 години	Вкупно
Обврски спрема добавувачи	-	208.040	-	-	-	208.040
Останати обврски	-	116.240	-	-	-	116.240
Поврзани субјекти	-	60.086	-	-	-	60.086

д) Кредитен ризик

Групацијата немаат значајна концентрација на кредитен ризик. Групацијата имаат воспоставено таква политика која што предвидува продажба на своите производи на клиенти со соодветна кредитна историја. Исто така, Групацијата има воспоставено таква политика која предвидува лимитирање на износот на кредитна изложеност на поединечните клиенти. Посебно, за да се намали овој ризик Групацијата бара обезбедувања како што се: банкарски гаранции и депозити.

Во врска со кредитниот ризик којшто произлегува од другите финансиски средства на Групацијата, кои се состојат од пари и парични средства, и краткорочни побарувања за позајмица, максималната изложеност на Групацијата на кредитен ризик поради неплаќање на договорната страна е еднаква на сметководствената вредност на овие инструменти.

18. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

Управување со капиталот

Примарната цел на управувањето со капиталот на Групацијата е да се обезбеди и одржува стабилен кредитен рејтинг и соодветни показатели на капиталот со цел да се поддржи работењето и да се максимизира вредноста на акционерите.

Групацијата управува со својата структура на капитал и прави корекции на истиот, кои се во согласност со проемените на економските фактори. За да ја одржува и да ја корегира структурата на капиталот, Групацијата може да ја корегира дивидендата исплатена на акционерите, да врати капитал на акционерите или пак да издаде дополнителни нови акции, врз основа на претходна одлука на акционерите. Во текот на годините што завршуваат на 31 декември 2016 година и 31 декември 2015 година не беа направени промени во целите, политиките или процесите на Групацијата.

Групацијата го следи својот акционерски капитал преку добивката пред камата, даноци, амортизација и депрецијација (ЕБИТДА) за годината.

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>МКД'000</i>	<i>МКД'000</i>
ЕБИТДА	<u>1.488.433</u>	<u>1.613.363</u>

Групацијата не е предмет на никакви надворешно наметнати барања. Структурата и управувањето на капиталот е одредено на Групациско ниво.

19. Последователни настани

Нема последователни настани после периодот на известување кои би влијаеле на Извештајот на сеопфатната добивка, на Извештајот на финансиската состојба како и на Извештајот за паричните текови за 2016 година.

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД-СКОПЈЕ

**Годишна сметка за годината која завршува
на 31 декември 2016 година**

--	--	--	--

--	--

Период

Контролор

			0	4	0	5	3	3	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	9	0	3	0
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
									0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6

Вид
работа

Идентификационен број
(ЕМБС)

Резервни кодекси

Назив на друштвото ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД-СКОПЈЕ

Адреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151

Адреса за е-пошта _____

Единствен даночен број 4030954259677

**КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)**

на ден 31.12 20 16 година

(во денари)

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		2.365.134.041	2.318.208.767
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002		19.352.408	19.352.408
3.	Издатоци за развој	003		0	0
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004		19.352.408	19.352.408
5.	Гудвил	005		0	0
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006		0	0
7.	Нематеријални средства во подготовка	007		0	0
8.	Останати нематеријални средства	008		0	0
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009		2.179.433.253	2.174.936.959
10.	Недвижности (011+012)	010		1.199.094.166	1.184.595.831
10.a.	Земјиште	011		830.706.509	819.215.249

10.б.	Градежни објекти	012		368,387,657	365,380,582
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
11.	Постројки и опрема	013		732,272,374	834.790.598
12.	Транспортни средства	014		2,309,418	256.731
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015		9,651,943	10.651.048
14.	Биолошки средства	016		0	0
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017		0	0
16.	Материјални средства во подготовка	018		236,105,352	144.642.751
17.	Останати материјални средства	019		0	0
18.	III.ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020		166,348,380	123.919.400
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		0	0
20.	Вложувања во подружници	022		0	0
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023		0	0
22.	Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024		0	0
23.	Побарувања по дадени долгорочни заеми	025		0	0
24.	Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	026		0	0
24.а.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027		0	0
24.б.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028		0	0
24.в.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029		0	0
25.	Останати долгорочни финансиски средства	030		0	0
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032		0	0
28.	Побарувања од купувачи	033		0	0
29.	Останати долгорочни побарувања	034		0	0

30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		1.890.185.657	1.836.103.381
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		664.444.333	615.686.028
33.	Залихи на суровини и материјали	038		234.965.538	225.325.657
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		300.263.676	286.704.557
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040		82.675.098	51.987.961
36.	Залихи на готови производи	041		46.313.669	51.350.143
37.	Залихи на трговски стоки	042		226.352	317.710
38.	Залихи на биолошки средства	043		0	0
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	044		0	0
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		360.707.035	421.958.066
41.	Побарувања од поврзани друштва	046		119.782.452	142.138.933
42.	Побарувања од купувачи	047		211.649.797	245.155.783
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		10.443.674	6.882.003
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	049		18.227.074	27.003.273
45.	Побарувања од вработените	050		604.038	778.074
46.	Останати краткорочни побарувања	051		0	0
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		10.000	10.000
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.а.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054		0	0
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055		0	0
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056		10.000	10.000
50.	Побарувања по дадени заеми	057		0	0

51.	Останати краткорочни финансиски средства	058		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		865.024.289	798.449.287
52.а.	Парични средства	060		25.703.847	20.893.995
52.б.	Парични еквиваленти	061		839.320.442	777.555.292
53.	VI.ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062		19.226.804	20.218.965
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		4.274.546.502	4.174.531.113
55.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064		4.762.424.572	2.204.713.216
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+ 077-078)	065		3.797.078.457	3.667.487.672
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066		1.747.729.749	1.747.729.749
58.	II.ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067		0	0
59.	III.СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068		0	0
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069		0	0
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		119.090.451	83.622.451
62.	XIV. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		727.821.234	571.551.032
63.	Законски резерви	072		174.772.975	174.772.975
64.	Статутарни резерви	073		0	0
65.	Останати резерви	074		553.048.259	396.778.057
66.	XV. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075		1.043.706	851.204
67.	XVI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		0	6.032.420
68.	XVII. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		1.201.393.317	1.269.765.656
69.	XVIII. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		0	0
70.	XIX. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079		0	0

71.	XX. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		428.975.520	493.822.451
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		66.891.672	72.153.691
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083		54.198.219	57.147.608
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084		12.693.453	15.006.083
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		0	0
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086		0	0
78.	Обврски спрема добавувачи	087		0	0
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088		0	0
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089		0	0
81.	Обврски по заеми и кредити	090		0	0
82.	Обврски по хартии од вредност	091		0	0
83.	Останати финансиски обврски	092		0	0
84.	Останати долгорочни обврски	093		0	0
85.	III.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094		0	0
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до108)	095		362.083.848	421.668.760
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096		65.361.250	60.085.586
88.	Обврски спрема добавувачи	097		234.040.184	258.615.523
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		18.653.246	22.116.782
90.	Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плата	099		4.748.077	5.244.997
91.	Обврски кон вработените	100		10.157.701	10.988.310
92.	Тековни даночни обврски	101		11.394.965	54.292.714
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102		14.694.578	6.856.227

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103		0	0
95.	Обврски по заеми и кредити	104		0	0
96.	Обврски по хартии од вредност	105		0	0
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106		240.971	231.150
98.	Останати финансиски обврски	107		0	0
99.	Останати краткорочни обврски	108		2.792.876	3.237.471
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		48.492.525	13.220.990
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	110		0	0
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		4.274.546.502	4.174.531.113
103.	V. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	112		4.762.424.572	2.204.713.216

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Габриела Барлакоска

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: _____

Потпис _____

Во Скопје

На ден 24.02.2017

Во <u>Скопје</u>	Име и презиме на законски застапник на друштвото:
На ден <u>24.02.2017</u>	Потпис _____

Ова

			<div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> [] [] [] [] [] </div>																											
			Период							Контролор																				
			0	4	0	5	3	3	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	9	0	3	0						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2						
Вид работа	Идентификационен број (ЕМБС)										Резервни кодекси																			

Назив на друштвото ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД-СКОПЈЕ

Адреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151

Адреса за е-пошта _____

Единствен даночен број 4030954259677

**КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)**

за периодот од 01.01 до 31.12 20¹⁶

(во денари)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		4.431.877.757	4.484.629.916
2.	Приходи од продажба	202		4.214.722.284	4.022.022.611
3.	Останати приходи	203		52.403.548	291.420.444
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.а.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		103.338.104	125.627.259
4.б.	Залихи на готовите производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		123.661.071	99.666.833
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206		164.751.925	171.186.861
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		3.140.327.451	3.052.066.277
7.	Трошоци за суровини и други материјали	208		1.394.643.474	1.242.457.634
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		454.143.468	622.746.062
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210		8.717.297	5.591.595
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		524.153.267	454.563.366
11.	Останати трошоци од работењето	212		115.318.695	67.067.398
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		329.316.583	348.142.721

12.а.	Плати и надоместоци на плата (нето)	214		186.682.788	206.426.130
Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	215		17.944.785	19.930.873
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		74.113.963	81.310.532
12.г.	Останати трошоци за вработените	217		50.575.047	40.475.186
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		173.992.977	202.593.001
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219		310.000	192.000
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		9.998.447	11.774.164
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		28.703.515	22.688.322
17.	Останати расходи од работењето	222		101.029.728	74.250.014
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		23.349.979	20.329.602
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва(225+226+227+228)	224		7.170.493	5.277.402
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225		0	2.406.425
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226		0	0
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227		7.170.493	2.870.977
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228		0	0
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		0	0
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		7.069.816	6.889.808
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231		9.109.670	8.162.392
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232		0	0
24.	Останати финансиски приходи	233		0	0
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		8.769.933	24.950.203
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		361.632	20.198.551
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236		0	0
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		361.632	20.198.551
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238		0	0
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		90.499	1.436.762

28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240		8.317.802	3.314.890
Ред. број	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241		0	0
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242		0	0
31.	Останати финансиски расходи	243		0	0
32.	Удел во добивката на придружените друштва	244		0	0
33.	Удел во загубата на придружените друштва	245		0	0
34.	Добивка од редовното работење (201+ 223+244) – (204-205+207+234+245)	246		1.326.453.319	1.401.982.612
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) – (201+ 223+244)	247		0	0
36.	Нето добивка од прекинати работења	248		0	0
37.	Нето загуба од прекинати работења	249		0	0
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		1.326.453.319	1.401.982.612
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		0	0
40.	Данок на добивка	252		125.060.002	132.216.956
41.	Одложени даночни приходи	253		0	0
42.	Одложени даночни расходи	254		0	0
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		1.201.393.317	1.269.765.656
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		0	0
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		291	307
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		1.201.393.317	1.269.765.656
47.а.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260		1.201.393.317	1.265.992.730
47.б.	Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	261		0	3.772.926
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262		0	0
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263		0	0
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264		2.131	2.246
48.а.	Вкупна основна заработувачка по акција	265		2.131	2.246
48.б.	Вкупна разводнета заработувачка по акција	266		0	0
48.в.	Основна заработувачка по акција од прекинато работење	267		0	0
48.г.	Разводнета заработувачка по акција од прекинато работење	268		0	0

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОФАТНА ДОБИВКА

за периодот од 01.01 до 31.12 2016

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		1.201.393.317	1.269.765.656
2.	Загуба за годината	270		0	0
3.	Останата сеофатна добивка (273+275+277+279+281+283) - (274+276+278+280+282+284)	271		35.470.450	0
4.	Останата сеофатна загуба (274+276+278+280+282+284) - (273+275+277+279+281+283)	272		0	5.565.000
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273		2.450	106.000
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274		0	5.671.000
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	275		0	0
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	276		0	0
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	277		0	0
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	278		0	0
11.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (+)	279		35.468.000	0
12.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (-)	280		0	0
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281		0	0
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282		0	0
15.	Удел во останата сеофатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283		0	0
16.	Удел во останата сеофатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284		0	0
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеофатна добивка	285		0	0
18.	Нето останата сеофатна добивка (271-285)	286		35.470.450	0
19.	Нето останата сеофатна загуба (285-271) или (272+285)	287		0	5.565.000
20.	Вкупна сеофатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288		1.236.863.767	1.264.200.656
20.а.	Сеофатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		1.236.863.767	1.260.321.730
20.б.	Сеофатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290		0	3.878.926
21.	Вкупна сеофатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	291		0	0
21.а.	Сеофатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292		0	0
21.б.	Сеофатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293		0	0

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД Производство на цемент ДЕЈНОСТ-

2	3	5	1
---	---	---	---

(Се назначува главна приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтрески систем-Службен весник на Република Македонија бр.84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13).

Лице одговорно за составување на образецот.

Име и презиме Габриела Барлакоска

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија: _____

Потпис _____

Во Скопје

На ден 24.02.2017

Во Скопје На ден <u>24.02.2017</u>	Име и презиме на законски застапник на друштвото:
	Потпис <u>О.В.а</u>

--	--	--

Период

--	--

Контролор

			0	4	0	5	3	3	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	3	9	0	3	0		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	11	1	1	1	1	16	17	1	1	2	2	2	2	2	2	
								0			2	3	4	5			8	9	0	1	2	3	4	5	6
Вид работа	Идентификационен број (ЕМБС)										Резервни кодекси														

Назив на субјектот ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД – Скопје
 Адреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151
 Адреса за е-пошта _____
 Единствен даночен број 4030954259677

КОНСОЛИДИРАНИ ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ
 за државна евиденција за субјектите кои
 не применуваат посебни сметковни планови
 (големи, средни, мали и микро субјекти)

(во денари)

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
1.	000	Набавна вредност на издатоци за развој за сопствени цели (интерен проект)	601		
1.1		Плата и надоместоци на плата на вработените кои директно работат на развојот на интерен проект	602		
1.2		Трошоци за материјали и услуги ¹ користени или потрошени при развојот на интерен проект	603		
1.3		Амортизација на недвижности, постројки и опрема користени при развојот на интерен проект	604		
1.4		Амортизација на патенти и лиценци користени при развојот на интерен проект	605		
2.	008д	Вредносно усогласување на издатоци за развој за сопствени цели	606		

¹ Трошоци за суровини и материјал, трошоци за енергија, трошоци за ситен инвентар, трошоци за амбалажа, трошоци за резервни делови и материјали за одржување на објектите и опремата, интелектуални услуги и други услуги кои се услов за развојот на интерен проект.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
3.	009д	Акумулирана амортизација на издатоци за развој за сопствени цели	607		
4.		Сегашна вредност на издатоци за развој за сопствени цели (< или = АОП 003 од БС)	608		
5.	003д	Набавна вредност на софтвер со лиценца	609		
6.	008д	Вредносно усогласување на софтвер со лиценца	610		
7.	009д	Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	611		
8.		Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 004 од БС)	612		
9.		Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	613		
10.	008д	Вредносно усогласување на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	614		
11.	009д	Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	615		
12.		Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба (< или = АОП 004 од БС)	616		
13.	003д	Набавна вредност на купени бази на податоци	617		
14.	008д	Вредносно усогласување на набавени бази на податоци	618		
15.	009д	Акумулирана амортизација на набавени бази на податоци	619		
16.		Сегашна вредност на набавени бази на податоци (< или = АОП 004 од БС)	620		
17.	003д	Набавна вредност на бази на податоци развиени за сопствена употреба	621		
18.	008д	Вредносно усогласување на бази на податоци развиени за сопствена употреба	622		
19.	009д	Акумулирана амортизација на бази на податоци развиени за сопствена употреба	623		
20.		Сегашна вредност на бази на податоци развиени за сопствена употреба (< или = АОП 004 од БС)	624		
		Б.МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
21.	010д	Земјишта	625	830.706.509	819.215.249
22.	014д	Шуми	626		

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
23.	011д	Набавна вредност на станови и станбени згради	627		
24.	018д	Вредносно усогласување на станови и станбени згради	628		
25.	019д	Акумулирана амортизација на станови и станбени згради	629		
26.		Сегашна вредност на станови и станбени згради (< или = АОП 012 од БС)	630		
27.	011д	Набавна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење на дејност	631	2.197.276.341	2.188.006.492
28.	018 д	Вредносно усогласување на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење на дејност	632	0	0
29.	019д	Акумулирана амортизација на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење на дејност	633	1.857.728.592	1.847.460.065
30.		Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење на дејност ² (< или = АОП 012 од БС)	634	339.547.749	340.546.427
31.	011д	Набавна вредност на објекти од нискоградба ³	635	216.844.433	211.729.232
32.	018 д	Вредносно усогласување на објекти од нискоградба	636	0	0
33.	019д	Акумулирана амортизација на објекти од нискоградба	637	188.004.525	186.895.077
34.		Сегашна вредност на објекти од нискоградба (< или = АОП 012 од БС)	638	28.839.908	24.834.155
35.	012д	Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема ⁴	639	9.026.396	9.944.142
36.	018 д	Вредносно усогласување на информациска и телекомуникациска опрема	640	0	0

2 Објекти кои со својот поголем дел се наоѓаат над површината на земјата, односно одат во висина, како: административни згради, фабрички згради, хали, работилници, складишта, силоси, сушални, продавници, мотели, ресторани, одмаралишта, градежни објекти за земјоделие и сточарство, градежни објекти за рудници итн.

3 Објекти коишто претежно, односно со својот главен дел се наоѓаат на површината на земјата или во земјата, како: патишта, железнички пруги, мостови, тунели, брани, насипи, мелиоративни системи, каптажни градби итн.

4 Уреди со електронска контрола, како и електронски компоненти кои претставуваат дел од овие уреди (радио, телевизиска и комуникациона опрема и апарати).

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
37.	019д	Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	641	8.561.599	9.264.737
38.		Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема (< или = АОП 012 од БС)	642	464.797	679.405
39.	012д	Набавна вредност на компјутерска опрема ⁵	643	84.973.702	84.910.143
40.	018 д	Вредносно усогласување на компјутерска опрема	644	0	0
41.	019д	Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	645	77.012.783	76.190.725
42.		Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 012 од БС)	646	7.960.919	8.719.418
43.	014д	Набавна вредност на повеќегодишните насади	647	0	0
44.	018д	Вредносно усогласување на повеќегодишните насади	648	0	0
45.	019-д	Акумулирана амортизација на повеќегодишните насади	649	0	0
46.		Сегашна вредност на повеќегодишните насади (< или = АОП 016 од БС)	650	0	0
47.	014д	Набавна вредност на основното стадо	651	0	0
48.	018д	Вредносно усогласување на основното стадо	652	0	0
49.	019д	Акумулирана амортизација на основното стадо	653	0	0
50.		Сегашна вредност на основното стадо (< или = АОП 016 од БС)	654	0	0
51.	015д	Оригинални уметнички и литературни дела за вршење на дејности од културата и уметноста	655	0	0
52.	015д	Книги, слики, вајарски дела, музејски експонати, предмети од архивска граѓа и слично	656	0	0
53.	015д	Драгоцени метали и камења	657	0	0
54.	015д	Антиквитети и други уметнички дела	658	0	0
55.	015д	Други скапоцености	659	0	0
56.	016 д	Вложувања во природни богатства во подготовка	660	0	0
57.	016 д	Подобрување на земјиштето	661	0	0

⁵ Хардвер и периферни единици, машини за обработка на податоци, печатари, скенери и слично.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		В. СРЕДСТВА ВО ЗАЕМИ И КРЕДИТИ			
58.	160, 162, 168д	Краткорочни заеми и кредити дадени на трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷ (< или = АОП 052 од БС)	662	10.000	10.000
59.	162, 168д	Краткорочни заеми и кредити дадени на физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷ (< или = АОП 052 од БС)	663	0	0
60.	032д(во земјата), 033д(во земјата), 041д(во земјата), 042д, 044д	Долгорочни заеми и кредити дадени на трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	664	0	0
61.	032д(во земјата), 041д, 042д, 044д	Долгорочни заеми и кредити дадени на физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	665	0	0
		Г. СРЕДСТВА ВО АКЦИИ И УДЕЛИ			
62.	030д, 031д, 035д, 036д, 165д	Вложувања во акции издадени од трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷ (< или = АОП 021 од БС)	666	0	0
63.	030д, 031д	Вложувања во удели во трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	667	0	0
		Д. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА			

6 Се однесува на сите трговски друштва, **освен** на трговските друштва од финансискиот сектор (банки, лизинг друштва, пензиски и инвестициски фондови, осигурителни друштва, брокерски друштва и т.н.).

7 Финансиските релации со физичките и правните лица од странство **не** се предмет на известување.

8 Стопанска интересна заедница, здруженија и фондации, други облици на здружување, политички партии, верски заедници, религиозни групи, Црвен крст на Република Македонија, странски и меѓународни организации, хуманитарни организации и здруженија, синдикати и други правни лица основани со посебни прописи од кои произлегува дека се непрофитни организации.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
64.	005, 017, 027, 037д (во земјата), 040д (во земјата), 044д, 046д, 110, 112, 116д (во земјата), 120д, 122д, 124д (во земјата)	Трговски кредити и аванси дадени на трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	668	8.606.805	9.525.449
65.	037д, 044д, 046д, 120д, 122д, 138д	Трговски кредити и аванси дадени на органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	669	0	0
66.	037д, 038д (во земјата), 044д, 046д, 120д, 122д	Трговски кредити и аванси дадени на физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	670	0	0
67.	045д, 047д, 114д, 118, 125д, 126д, 127д, 151д, 152д, 153д, 154, 157д, 158д, 168д, 19д, 030д (побарувања за дивиденди), 031д (побарувања за дивиденди)	Останати побарувања од трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	671	17.870.988	55.739.925
68.	045д, 047д, 05, 125д, 126д, 127д, 13 (без 138 и 139), 151д, 152д, 158д, 168д, 19д	Останати побарувања од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	672	0	0
69.	045д, 047д, 114д, 125д, 126д, 127д, 14 (без 149), 151д, 152д, 153д, 154д, 157д, 158д, 168д, 19д	Останати побарувања од физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	673	0	0
Г. ОБВРСКИ ПО ЗАЕМИ И КРЕДИТИ					
70.	260, 262д, 266д	Краткорочни обврски по земи и кредити кон трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷ (< или = АОП 095 од БС)	674	0	0
71.	262д, 266д	Краткорочни обврски по заеми и кредити кон физички лица, трговци-	675	0	0

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷ (< или = АОП 095 од БС)			
72.	285д (во земјата), 286д (во земјата)	Долгорочни обврски по заеми и кредити кон трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷ (< или = АОП 085 од БС)	676	0	0
73.	286д (во земјата)	Долгорочни обврски по заеми и кредити кон физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷ (< или = АОП 085 од БС)	677	0	0
Е. СОПСТВЕНИЧКИ КАПИТАЛ					
74.	90д ⁹ + 91д	Основна главнина (сопственички капитал) во акции поседувани од други трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија регистрирани во земјата ⁷ (< од АОП 065 од БС)	678	511.500	31.000
75.	90д ⁹ + 91д	Основна главнина (сопственички капитал) во акции поседувани од физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ регистрирани во земјата ⁷ (< од АОП 065 од БС)	679	85.234.500	85.343.000
76.	90д ⁹ + 91д	Основна главнина (сопственички капитал) во акции поседувани од Владата на Република Македонија, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< од АОП 065 од БС)	680	0	0
77.	90д ⁹	Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија регистрирани во земјата ⁷ (< од АОП 065 од БС)	681	0	0

⁹ Нето вредност на основна главнина = запишана уплатена основна главнина минус запишана, а неуплатена основна главнина минус сопствени акции и удели т.е. 90д = (900д - 901д - 902д)

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
78.	90д ⁹	Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ регистрирани во земјата ⁷ (< од АОП 065 од БС)	682	0	0
79.	90д ⁹	Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од Владата на Република Македонија, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< од АОП 065 од БС)	683	0	0
Ж. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ					
80.	210д, 212, 220д, 222д, 224д, 262, 280д (во земјата), 281д (во земјата), 282д, 284д (во земјата), 216д (во земјата)	Трговски кредити и аванси од трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	684	12.254.974	13.241.794
81.	220д, 222д, 224д, 282д, 284д (во земјата)	Трговски кредити и аванси од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	685	0	0
82.	220д, 222д, 224д, 282д, 284д (во земјата)	Трговски кредити и аванси од физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	686	0	0
83.	214, 216, 218, 225д, 229д, 253д, 254д, 255д, 259д, 262д, 269д, 285д (во земјата), 286д (во земјата), 288д, 29д	Останати обврски кон трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	687	42.567.940	16.152.589
84.	225д, 229д, 23, 253д, 259д, 269д, 288д, 289, 29д	Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	688	0	0

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
85.	225д, 229д, 24, 251, 252, 253д, 254д, 255д, 259д, 262д, 265д (во земјата), 269д, 286д (во земјата), 288д, 29д	Останати обврски кон физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	689	240.971	231.150
З. ПРИХОДИ					
I. Приходи од продажба					
86.	73д и 74 д	Приходи од продажба на стоки (< или = АОП 202 од БУ)	690	0	0
87.	73д и 74д	Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	691	0	0
88.	730, 740 и 741	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	692	3.102.332.160	3.166.026.862
89.	731 и 742	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	693	1.095.402.906	839.996.118
90.	731д и 742д	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги во земјите членки на ЕУ ¹⁰ (< или = АОП 202 од БУ)	694	0	0
91.	745д	Приходи по основ на употреба на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба (< или = АОП 206 од БУ)	695	0	0
92.	747	Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	696	12.233.004	13.779.307
93.	747д	Приходи од наемнина на земјиште (< или = АОП 202 од БУ)	697	4.754.214	2.220.324
94.	748	Приходи од продажба на добра врз основа на финансиски наем (лизинг) (< или = АОП 202 од БУ)	698	0	0
II. Останати приходи					
95.	760	Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	699	1.149.295	67.136
96.	761	Добивки од продажба на биолошки средства (< или = АОП 203 од БУ)	700	0	0
97.	762	Добивки од продажба на учество во капитал и хартии од вредност	701	0	0

10 Белгија, Германија, Италија, Луксембург, Франција, Холандија, Данска, Ирска, Велика Британија, Грција, Португалија, Шпанија, Австрија, Финска, Шведска, Кипар, Естонија, Унгарија, Чешка, Летонија, Литванија, Латвија, Малта, Полска, Словачка, Словенија, Бугарија, Романија, Хрватска.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
98.	763	(< или = АОП 203 од БУ) Добивки од продажба на материјали (< или = АОП 203 од БУ)	702	5.571.040	3.067.680
99.	764	Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	703	19.421.407	6.520.758
100.	765	Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	704	231.377	0
101.	766	Приходи врз основа на ефекти од договорена заштита од ризик (< или = АОП 203 од БУ)	705	0	0
102.	767	Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	706	0	0
103.	767д	Приходи од субвенции (< или = АОП 203 од БУ)	707	0	0
104.	767д	Приходи по основ на донации и спонзорства (< или = АОП 203 од БУ)	708	0	0
105.	768	Приходи од укинување на долгорочни резервирања (< или = АОП 203 од БУ)	709	6.144.243	197
106.	769	Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	710	18.682.914	981.948
107.	769д	Приходи од наплатени пенали, неподигнати капари, отстапнини, награди и слично (< или = АОП 203 од БУ)	711	0	0
108.	769д	Приходи од поранешни години (< или = АОП 203 од БУ)	712	1.203.272	208
109.	769д	Приходи од даноци и придонеси (< или = АОП 203 од БУ)	713	0	0
110.	769д	Приходи од оперативен наем-лизинг (< или = АОП 203 од БУ)	714	0	0
		III. Финансиски приходи			
111.	773д и 776д	Приходи од дивиденди	715	0	2.406.425
		S. РАСХОДИ			
112.	700	Расходи на продадени производи и услуги	716		
		I. Трошоци за суровини, материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар			
113.	400д	Трошоци за суровини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	717	903.015.082	555.679.562
114.	400д	Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	718	7.363.264	7.571.722
115.	400д	Прехранбени артикли (< или = АОП 208 од БУ)	719	0	0

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
116.	400д	Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	720	1.896.262	1.638.830
117.	400д	Трошоци за амбалажа (< или = АОП 208 од БУ)	721	107.762.642	82.280.340
118.	400д	Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	722	3.267.121	3.182.212
119.	400д	Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	723	757.728	1.014.951
120.	400д	Вода (< или = АОП 208 од БУ)	724	0	0
121.	402д и 403д	Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	725	274.443.393	232.525.877
122.	402д и 403д	Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	726	40.084.353	312.538.771
123.	404	Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	727	54.849.849	45.206.060
124.	407	Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	728	1.203.779	819.309
		II. Трошоци за услуги			
125.	410д	Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	729	94.104.169	74.277.001
126.	410д	Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	730	43.801.929	58.907.800
127.	411д	ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	731	2.965.964	2.878.060
128.	411д	ПТТ услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	732	0	0
129.	412д	Надворешни услуги за изработка на производи (лон производство) (< или = АОП 211 од БУ)	733	0	0
130.	412д	Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	734	131.414.973	110.096.206
131.	414д	Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	735	0	0
132.	414д	Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	736	5.779.603	5.311.527
133.	414д	Наемнина за земјиште (< или = АОП 211 од БУ)	737	0	0
134.	416д	Трошоци за истражување (< или = АОП 211 од БУ)	738	0	0
135.	416д	Трошоци за развој (< или = АОП 211 од БУ)	739	0	0
		III. Надомести на трошоците за			

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		вработените *			
136.	420д, 421д	Вкалкулирани надомести за време на боледување	740	0	0
137.	422д	Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	741	0	0
138.	422д	Еднократен надоместок во вид на испратнина заради трајно работно ангажирање под услови утврдени со закон (< или = АОП 217 од БУ)	742	25.448.538	17.237.335
139.	422д	Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)	743	0	0
140.	422д	Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	744	7.235.471	7.186.996
141.	422д	Помошти (< или = АОП 217 од БУ)	745	1.354.347	1.008.002
142.	441д	Појачана исхрана (< или = АОП 217 од БУ)	746	1.723.308	1.650.329
		IV. Останати трошоци од работењето *			
143.	440	Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	747	5.288.968	5.665.100
144.	440д	Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	748	0	0
145.	441	Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	749	6.234.100	4.594.597
146.	441д	Надоместок за сместување и исхрана на терен (< или = АОП 217 од БУ)	750	0	0
147.	441д	Надомести за одвоен живот (< или = АОП 217 од БУ)	751	558.000	320.642
148.	441д	Подароци на вработените (< или = АОП 217 од БУ)	752	1.879.751	2.012.096
149.	441д	Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	753		
150.	441д	Трошоци за организиран превоз до и од работа (< или = АОП 217 од БУ)	754		
151.	441д	Надомести на име авторски хонорари (< или = АОП 217 од БУ)	755		
152.	441д	Надомести за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	756		
153.	442	Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и	757		

* Износите во позициите од поглавјата III. Надомести на трошоците за вработените и IV. Останати трошоци од работењето се прикажуваат со платениот персонален данок на доход.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		управители			
154.	443	Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	758	6.590.218	7.415.285
155.	444	Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	759	8.329.243	7.543.569
156.	445д	Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	760	4.996.292	5.745.762
157.	446	Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	761	2.566.295	4.166.580
158.	447д	Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	762	1.527.776	8.637.156
159.	447д	Придонеси кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	763	0	0
160.	447д	Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	764	333.321	364.872
161.	449	Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	765	90.966.557	33.194.174
		V. Останати расходи			
162.	468	Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	766	290.042	46.322
163.	468д	Надоместоци за штети (< или = АОП 222 од БУ)	767	0	0
		VI. Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања			
164.	476	Вредносно усогласување на долгорочни финансиски пласмани и други хартии од вредност расположиви за продажба (= АОП 242 од БУ)	768	0	0
		VII. Дивиденди и други надоместоци на вложувачите и реинвестирана добивка			
165.		Исплатени дивиденди	769	1.107.261.955	1.482.212.632
166.		Реинвестирана добивка	770	140.361.540	136.167.081
		И. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ			
167.		Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	771	291	307

Во Скопје

На ден 24.02.2017

Лице одговорно за составување на образецот

Овластен застапник на друштвото

Дата на приемот во ЦРМ

Контролата ја извршиле:

Контролор

Период

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
			0	4	0	5	3	3	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	9	0	3	0

Вид
работа

Идентификационен број
(ЕМБС)

Резервни кодекси

Назив на субјектот ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД СКОПЈЕ

Адреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151

Адреса за е-пошта _____

Единствен даночен број 4030954259677

КОНСОЛИДИРАНА СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ПО ДЕЈНОСТИ (СПД-РЕКАПИТУЛАР)

во периодот од 01.01 до 31.12. 2016 година

НКД (Национална класификација на дејности)			Остварени приходи (во денари) ³
Ред. бр.	Класа ¹	Назив ²	
1.	08.11	Вадење на дек.камен, варовник, суров гипс, креда и шкрилци	117.474.604
2.	08.12	Вадење на чакал, песок, глина и каолин	472.892
3.	23.51	Производство на цемент	3.450.835.250
4.	23.63	Производство на готова бетонска смеса	122.025.901
5.	46.71	Трговија на големо со цврсти, течни, гасов.горива и сл.произ.	436.267.911
6.	46.73	Трговија на големо со дрва, град.материјали, сан.опрема	133.265.512
7.	46.77	Трговија на големо со отпадоци и остатоци	1.883.721
8.	52.21	Услужни дејности поврзани со копнениот превоз	94.790.692
9.	64.99	Други финан.-услужни дејности, освен осигунив. и пенз.фондови	23.349.978
10.	68.10	Купување и продажба на сопствен недвижен имот	1.149.295
11.	68.20	Издавање и управ. со сопствен недвиж.имот или недвиж.	16.987.218
12.	82.99	Останати делов. помошни услужни дејности, неспом.на друго мес.	56.724.762

НКД (Национална класификација на дејности)			Остварени приходи (во денари) ³
Ред. бр.	Класа ¹	Назив ²	
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			

1) Во колоната за „Класа“ се внесува нумеричка ознака за класа согласно НКД за дејноста од која субјектот остварува приход.

2) Во колоната „Назив“ се внесува описно називот на дејноста според НКД од која субјектот остварува приход.

3) Во колоната „Остварени приходи“ се внесува износот на остварени приходи по дејности.

РЕГИСТРИРАНА ПРЕТЕЖНА ДЕЈНОСТ (Со назначување на шифра и назив на класа на дејноста утврдена со НКД)

2 | 3 | 5 | 1

Производство на цемент

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД Производство на цемент ДЕЈНОСТ-

2 | 3 | 5 | 1

(Со назначување на шифра и назив на класа на дејноста утврдена со НКД)

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Габриела Барлакоска

Потпис _____

Во Скопје

На ден 24.02.2017

М.П.*

Име и презиме на законскиот застапник

Борис Хрисафов

Потпис _____

Handwritten signature in blue ink.

* За трговските друштва не е задолжителна употреба на официјалниот печат согласно Законот за трговските друштва.

КОНСОЛИДИРАНИ ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Цементарница “Усје” АД - Скопје (“Друштвото”) е основано во Република Македонија, со регистрирано седиште на Борис Трајковски бр.94, Скопје.

Основната дејност на Друштвото е производство и трговија со цемент, усјемал, готов бетон, клинкер и други производи од цемент. Основната дејност на подружницата во Бугарија е услуги за поддршка на продажбата во Бугарија.

Друштвото е контролирано од Titan Cement Netherlands B.V. со седиште во Холандија, кој поседува 94,84% од акциите на Друштвото. Крајната матична компанија на Друштвото е Titan Cement Company S.A. - Greece.

Официјално од 1 јули 2013 година, Цементарница “Усје” АД - Скопје стана котирачко друштво на Македонската берза (под оддел Задолжителна котација). Со цел да не се создаде лажна слика на пазарот за хартии од вредност, котираните друштва имаат постојано обврски да ги објавуваат сите ценовно чувствителни информации, информации потребни за проценка на моменталната состојба на друштвата.

Бројот на вработени на Групацјата на 31 декември 2016 година е 284 (2015: 301 вработени).

Финансиските извештаи на Групацјата за годината што завршува на 31 декември 2016 година е одобрена од страна на Одборот на директори на 24 февруари 2017 година.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА

Консолидираната годишна сметка на Цементарница “Усје” АД - Скопје и нејзината подружница (“Групацјата”) беше подготвена во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Македонија број 28/04 со измените 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/2013, 119/2013 и 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015 и 192/2015 и сметководствените принципи (“македонски ОПСП”), кои се во согласност со новиот Правилник за водење на сметководство објавен на 29 декември 2009 година (Службен весник на Република Македонија 159/09 и 164/10) применлив од 1 јануари 2010 година. Овој Правилник ги содржи ажурираните и соодветно преведените Меѓународни стандарди за финансиско известување т.е. основниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување вклучувајќи ги и ПКТ и КТМФИ како што се објавени од страна на ИАСБ заклучно со 1 јануари 2009 година.

Во периодот заклучно со 31 декември 2009 година во примена беа меѓународните сметководствени стандарди објавени во Службен весник на Република Македонија како што следи:

- Ревидираните меѓународни сметководствени стандарди, МСС 1 до МСС 39 беа објавени на 30 декември 2004 година, претходните со важност од 5 ноември 1999 година. Датумот на стапување во сила на сите ревидирани стандарди е 1 јануари 2005 година. Меѓународните сметководствени стандарди, МСС 40 и МСС 41 се објавени и стапуваат во сила на 1 јануари 2005 година.
- На 10 февруари 2005 година е објавен меѓународниот стандард за финансиско известување 1. Датата на стапување во сила е 17 февруари 2005 година.
- На 29 декември 2005 година се објавени меѓународните стандарди за финансиско известување, МСФИ 2 до МСФИ 7. Датумот на стапување во сила е 30 декември 2005 година.

Консолидираната годишна сметка на Групацијата беше подготвена врз основа на историска набавна вредност. Консолидираната годишна сметка на Групацијата се презентирани во македонски денари (МКД) и сите износи се во илјади.

Основи за консолидација

Консолидираната годишна сметка се состои од годишната сметка на Друштвото и неговата подружница ТРОЈАН ЦЕМ ЕООД Бугарија во 100% сопственост на Групацијата. Годишната сметка на подружницата е подготвена за истата година на известување како и извештаите на матичната компанија, користејќи конзистентни сметководствени политики.

Исто така, на 28 јули 2015 година Групацијата регистрира склад во село Оровник (во близина на градот Охрид) за стратешко присуство на своите производи во југозападниот дел на земјата.

Сите меѓукомпаниски салда, трансакции, приходи и трошоци и добивки и загуби кои произлегуваат од трансакциите во рамките на Групацијата, а кои се евидентираат како средства целосно се елиминирани заклучно со 31 декември 2016 за ТРОЈАН ЦЕМ ЕООД Бугарија. Подружницата е целосно консолидирана од датумот на превземањето, кој всушност е датум на кој Групацијата ја стекнала контролата, и продолжува да се консолидира се до датумот до кој таквата контрола ќе постои.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

а. Вложувања во подружници

Подружници се сите ентитети во кои Друштвото има моќ да владее со финансиските и оперативните политики, главно пропратена со сопственост на повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето и ефектот од потенцијалните гласачки права кои што во моментот се на располагање или пак можат да се конвертираат се земаат во предвид при утврдување дали Друштвото има контрола над ентитетот.

б. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Групацијата.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Групацијата. Интерното известување во рамките на Групацијата кое се презентира на Раководството е на ниво на Групацијата како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

в. Преведување на странски валути

Групацијата ги подготвува финансиските извештаи во македонски денари, кои се функционална и презентациона валута на Групацијата за локални законски потреби. Секој ентитет во Групацијата определува сопствена функционална валута и елементите на финансиските извештаи за секој ентитет се мерат користејќи ја таа валута.

Трансакциите во странски валути иницијално се евидентираат во функционална валута по курсот кој е важечки на денот на трансакцијата. Монетарните и немонетарните средства и обврски деноминирани во странски валути се сведени во функционалната валута по курс кој е важечки на датумот на известување. Сите разлики се пренесени во билансот на успех.

Функционалните валути на странските операции, Тројан Цем - Бугарија е евро. На секој датум на известување, средствата и обврските на оваа подружница се сведени преку конверзија на евра во валутата на презентирање на Цементарница УСЈЕ АД (македонски денар) по курс кој важи на датумот на известување (2016: МКД 61,4812 за 1 ЕУР; 2015: МКД 61,5947 за 1 ЕУР), а неговиот биланс на успех е сведен по пондериран просечен годишен курс (2016: МКД 61,5996 за 1 ЕУР; 2015: МКД 61,6053 за 1 ЕУР). Курсните разлики кои произлегуваат од ова сведување се пренесени директно во останата сеопфатна добивка. При продажба на странскиот ентитет кумулативот од овие разлики признати во останата сеопфатна добивка кој се однесува на соодветниот странски ентитет се признава во билансот на успех.

г. Недвижности, постројки и опрема

Недвижности, постројки и опрема, се евидентираат како што следи:

- За средствата набавени до 31 декември 1998 година, ревалоризацијата направена во согласност со претходните ОПСП, на датумот на прифаќање на МСФР од страна на Групацијата (1 јануари 2004 година) е прифатена како претпоставен трошок бидејќи ревалоризацијата беше приближно еднаква на трошокот за амортизација според МСФР коригиран за порастот на индексот на цени на индустриските производители.
- Средства набавени по 31 декември 1998 година се евидентираат по набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и последователните акумулирани загуби поради обезвреднување.

Набавките се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува набавна цена од добавувачот заедно со сите трошоци настанати при ставање во употреба на новата недвижност, постројка и опрема.

Ставките на недвижности, постројки и опрема кои се отпишуваат или отуѓуваат се елиминираат од извештајот за финансиска состојба, заедно со соодветната акумулирана амортизација. Добивките или загубите од отуѓувањето се определуваат со споредување на приходот со сметководствената вредност. Тие се вклучуваат во добивката или загубата.

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата е утврдена за да се отпише набавната вредност или проценетата вредност на недвижностите, постројките и опремата врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на употреба на средствата. Основните амортизациони стапки се следните:

Згради	2,5 -10%
Опрема	5 - 25%

Земјата се евидентира во извештајот за финансиска состојба по набавната вредност намалена за исправките поради обезвреднување и не се амортизира, бидејќи се претпоставува дека има неограничен век на траење, освен за рудниците кои се амортизираат врз основа на степенот на исцрпеност. Исцрпеноста се евидентира како процес на материјално извлекување, а се користи методот на единица на производство.

Методите на амортизација, корисниот век на употреба и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

д. Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности, главно се состои од земјиште, производни објекти со деловни канцеларии и градежен објект - ресторан и кафекуварница кои немаат своја намена, и се чуваат за долгорочно изнајмување и не се користат од страна на Групаацијата. Вложувањата во недвижности се водат по фер вредност, односно пазарна, која ги одразува пазарните услови на денот на известување. Добивките или загубите кои произлегуваат од промените во фер вредноста на вложувањата во недвижности се составен дел на билансот на успех во периодот во кој истите настануваат, вклучувајќи ги и соодветните даночни ефекти. Пазарната вредност се одредува на основа на проценка спроведена од независни проценители кои го користат методот на приходи и моделот на пазарни услови како основни модели на проценки кои се општо прифатени во Европската пракса.

Вложувањата во недвижности се депризнаваат кога ќе бидат оттуѓени или кога тие трајно ќе бидат повлечени од употреба а идна економска корист не се очекува од нивната продажба. Разликата помеѓу нето приливите од продажба и сметководствената вредност на средството се признава во билансот на успех во периодот кога средството е депризнаено.

Преносот во или од вложувања во недвижности се прави кога има промена во употребата на средството. За пренос од вложување во недвижност во средство кое се користи од страна на Групаацијата, набавната вредност во последователната евиденција на средството е објективната вредност на тоа средство на датумот кога е направен преносот.

Доколку средство кое се користи од страна на Групаацијата се пренесе во вложувања во недвижности, вредноста на тоа средство се утврдува во согласност со политиката за недвижности, постројки и опрема до датумот кога е направен преносот. Групаацијата треба да ја третира секоја разлика на датумот помеѓу сметководствената вредност на недвижностите во согласност со МСС 16 и нивната објективна вредност, на ист начин како и ревалоризацијата во согласност со МСС 16.

ѓ. Средства за истражување и вреднување

Издатоците за истражување и вреднување (географски врзано за концесијата, дозволата или одобрената рударска лиценца) се капитализираат и се признаваат како средство доколку е одлучено од страна на раководството дека рударските активности економски се оправдани и може да се развијат за комерцијално производство. На крајот на периодот на известување, овие трошоци ги вклучуваат трошоците за стекнување на концесии за детални геолошки истражувања. Сите други издатоци за истражување и вреднување се признаваат како трошок во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

Административните и општи трошоци поврзани со истражувањата и вреднувањата се признаваат како трошоци во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

е. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење

Финансиски средства

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските средства се класифицираат како финансиски средства по објективна вредност преку добивката или загубата, заеми и побарувања, инвестиции кои се чуваат до доспевање, финансиски средства расположливи за продажба или деривативи

определени како хедџинг инструменти во ефективен хедџинг, соодветно. Групацијата ја утврдува класификацијата на финансиските средства при иницијалното признавање. Финансиските средства иницијално се признаваат по објективна вредност плус директно поврзаните трансакциони трошоци, во случај кога вложувањата се вреднуваат по вредност која е различна од објективната вредност преку добивка или загуба. Набавката или продажбата на финансиските средства кои подразбираат испорака на средства во временски период утврден со правна регулатива или пазарна спогодба (редовен начин на набавка) се признаваат на датумот на трансакцијата т.е. датумот на кој Групацијата се обврзува да купи или продаде средство.

Финансиските средства на Групацијата вклучуваат пари и парични средства и краткорочни депозити, побарувања од купувачи и останати побарувања.

Последователни мерења

Последователните мерења на финансиските средства зависат од нивната класификација, како што следи:

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба вклучуваат финансиски средства расположливи за тргување и финансиски средства утврдени при иницијалното признавање по објективна вредност преку добивка или загуба. Финансиските средства се класифицирани како расположливи за тргување доколку се набават со цел продажба во блиска иднина. Оваа категорија ги вклучува финансиските инструменти - деривативи кои не ги исполнуваат критериумите за употреба во сметководство на хедџинг како што е дефинирано во МСС 39. Групацијата нема определено финансиски средства по објективна вредност преку добивка или загуба.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, кои не котираат на активниот пазар. Овие финансиски средства се сведуваат по амортизирана набавна вредност со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех во моментот кога заемите и побарувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради обезвреднување, како и преку процесот на амортизација.

Вложувања кои се чуваат до доспевање

Недеривативните финансиски средства со фиксни или определени плаќања и со фиксен датум на доспевање се класифицираат како вложувања кои се чуваат до доспевање, доколку Групацијата има намера и можност да ги чува до доспевање. По иницијалното мерење, вложувањата кои се чуваат до доспевање се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со користење на методата на ефективна каматна стапка. Овој метод користи ефективна каматна стапка која прецизно ги дисконтира проценетите идни парични приливи низ очекуваниот век на финансиското средство до нето сметководствената вредност на финансиското средство. Добивките и загубите се евидентираат во билансот на успех во моментот кога вложувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради обезвреднување, како и низ процесот на амортизација.

Групацијата нема вложувања кои ги чува до доспевање во годините што завршуваат на 31 декември 2016 година и 2015 година.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се недеривативни финансиски средства кои се определени како расположливи за продажба или не се класифицирани во претходните три категории. По иницијалното мерење, финансиските средства расположливи за продажба се мерат по објективна вредност со евидентирање на нереализираните добивки или загуби евидентирани директно во капиталот се додека вложувањето е анулирано, кога кумулативната добивка или загуба евидентирана во капиталот се признава во билансот на успех, или е утврдено обезвреднување, кога кумулативната загуба евидентирана во капиталот се признава во билансот на успех.

Групацијата нема вложувања расположливи за продажба во годините што завршуваат на 31 декември 2016 година и 2015 година.

Депризнавање

Финансиските средства (или, доколку е соодветно дел од финансиско средство или дел од група на слични финансиски средства) се депризнаваат доколку:

- правото за прием на парични приливи од средството е истечено; или
- Групацијата ги има префрлено своите права за прием на парични приливи во целосен износ без значајно одложување на трето лице преку „аранжмани на посредник” и или (а) Групацијата има префрлено значителен дел од сите ризици и користи од средството, или (б) Групацијата нема префрлено ниту задржано значителен дел од сите ризици и користи од средството, но ја има префрлено контролата на средството.

Намалување на вредноста поради обезвреднување

Групацијата на секој датум на известување утврдува дали постои објективен доказ дека финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети. Финансиското средство или група на финансиски средства се смета за обезвреднето ако, и само ако, постои објективен доказ за намалување на вредноста поради обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои настануваат по иницијалното признавање на средството („настан на загуба”) и тој настан за загуба има влијание на проценетите идни парични приливи на финансиското средство или на група на финансиски средства кои може со сигурност да се проценат. Доказот за обезвреднување може да вклучува индикатори дека должниците или група на должници се соочуваат со значителни финансиски проблеми, неисполнување на обврските за исплата на камата или враќање на главницата, веројатноста дека ќе објават стечај или друга финансиска реорганизација и каде што постојат видливи индикации за мерливо намалување на проценетите идни парични текови, како што се промени во областа на економските услови кои доведуваат до неуспех.

Загуба поради обезвреднување во однос на финансиските средства вреднувани по амортизационен трошок се пресметуваат како разлика помеѓу нивната сметководствена вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични приливи дисконтирана по оригинална ефективна каматна стапка. Поединечните значителни финансиски средства се тестираат за намалување на вредноста поради обезвреднување поединечно. Останатите финансиски средства се проценуваат заедно во групи кои имаат слични карактеристики во врска со кредитниот ризик.

Сите загуби поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех. Загубата поради обезвреднување може да се анулира доколку може објективно да се поврзе со настанот по признавањето на загубата поради обезвреднување. За финансиските средства кои се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, анулирањето се признава во добивката или загубата.

Финансиски обврски

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските обврски се класифицираат како финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба, како заеми и позајмици или како деривативи кои служат како хеџинг инструменти со ефективен хеџинг, соодветно. Групацијата ја определува класификацијата на финансиските обврски при иницијалното признавање. Финансиските обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, плус директно поврзаните трошоци на трансакцијата доколку се класифицираат како заеми и позајмици.

Финансиските обврски на Групацијата вклучуваат обврски спрема добавувачите и други обврски.

Последователно мерење

Мерењето на финансиските обврски зависи од нивната класификација како што следи:

Финансиски обврски евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба

Финансиските обврски евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба вклучуваат финансиски обврски расположливи за тргување и финансиски обврски одредени по објективна вредност преку добивка или загуба при иницијалното признавање.

Финансиските обврски се класифицираат како расположливи за тргување доколку се набавени со цел продажба во блиска иднина. Оваа категорија вклучува деривативни финансиски инструменти кои не ги исполнуваат сметководствените услови за хеџинг определени според МСС 39. Добивките и загубите од обврските кои се чуваат за тргување се признаваат во билансот на успех.

Групацијата нема одредено финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба.

Заеми и позајмици

По иницијалното признавање, каматонските заеми и позајмици последователно се мерат низ процесот на нивна амортизација со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех кога обврските се анулираат, како и низ процесот на нивна амортизација.

Де-признавање

Финансиската обврска се де-признава кога задолжението за обврската е подмирено, поништено или престанува да важи.

Кога постоечка финансиска обврска е заменета со друга од ист заемодавател по значително поразлични услови, или пак условите на постоечката обврска значително се променети, таква размена или измена се третира како де-признавање на оригиналната обврска и признавање на новата обврска, а разликата на соодветните сметководствени износи се признава во билансот на успех.

Нетирање на финансиските инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се нетираат и нето износот е презентираан во консолидираниот извештајот за финансиската состојба, ако и само ако, постои применливо законско право за нетирање на евидентираниите износи и постои намера да се порамни на нето основа, или да се признаат средствата или да се порамнат обврските истовремено.

ж. Залихи

Залихите се вреднуваат според пониската вредност од набавната и нето реализационата вредност. Набавната вредност се утврдува според методот на просечни цени. Цената на чинење на готовите производи и производството во тек вклучува суровини, директна работна сила, останати директни трошоци и поврзани производствени режиски трошоци, исклучувајќи ги продажните и административните трошоци. Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работењето, намалена за предвидените трошоци за довршување и предвидените трошоци за да се изврши продажбата.

Ситниот инвентар се отпишува 100% при ставање во употреба.

з. Пари и парични средства

Парите и паричните средства вклучуваат готовина во благајна, парични средства во банки и депозити со рок на доспевање до три месеци или помалку.

с. Акционерски капитал

Обични акции се класифицирани во капитал.

и. Даноци

Данок на добивка

Данокот на добивка за периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава со добивката или загубата, освен за делот кој се однесува на ставки прикажани во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот. Во тој случај, данокот се признава во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот, соодветно.

Тековен Данок на добивка

Во 2014, беше донесен нов даночен режим според кој основицата за пресметка на данок на добивка беше променет од принцип на пресметка врз основа на распределениот дел на добивката во принцип на пресметка врз основа на добивка пред оданочување. Новиот закон за корпоративна добивка беше усвоен и влезе на сила на 2 август 2014. Законот е применлив од 1 јануари 2015 за добивката од 2014.

Тековниот данок на добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени пред или по датумот на извештајот за финансиската состојба, во земјите каде што Групацијата и неговите подружници работат и генерираат оданочлив приход. Раководството периодично ги проценува заземените позиции во однос на даночни поврати, земајќи ги предвид деловите од даночната регулатива кои што се подложни на толкување. Како резултат на истите, каде што

е соодветно, се утврдуваат резервации врз основа на износите кои се очекуваат да бидат платени на даночните власти.

Одложен данок на добивка

Почнувајќи од 1 јануари 2014 (според новиот закон за корпоративна добивка, на сила од 2 август 2014), одложениот данок на добивка се признава на привремените разлики кои произлегуваат помеѓу даночната основица на средствата и обврските и нивните нето сегашни вредности во консолидираните финансиски извештаи. Меѓутоа, обврските за одложениот данок на добивка не се признаени ако произлегуваат од иницијалното признавање на гудвил; одложен данок на добивка сметководствено не се прикажува, доколку произлегуваат од иницијално признавање на средство или обврска во трансакција надвор од бизнис комбинација која во времето на трансакцијата не влијае ниту на сметководствената, ниту на оданочливата добивка или загуба.

Одложениот данок на добивка се утврдува користејќи даночни стапки (и закони) кои што биле донесени до, или последователно донесени по датумот на издавање на извештајот за финансиска состојба и се очекува да се употребат кога поврзаното средство или обврска на одложен данок на добивка ќе се подмирени.

Одложени даночни средства се признаваат само до нивото до кое е веројатно дека идни даночни добивки ќе бидат расположливи, во однос на кои, привремените разлики ќе може да бидат искористени. Одложените даночни средства и обврски се нетираат кога за тоа има правно применливо право за нетирање на тековни даночни средства во однос на тековни даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данок на добивка спрема ист даночен регулатор за истиот даночен ентитет или различни даночни ентитети каде има интенција да се подмират салдата на нето основа.

ј. Користи за вработените

Пензии

Групацијата, во нормалниот тек на работењето, врши уплата на придонесите на вработените за пензии, здравство, вработување и персонален данок на доход кои се пресметани со примена на законските стапки кои се важечки во земјата во текот на годината на бруто платите. Групацијата ги врши овие уплати во владините здравствени и пензиски фондови. Трошокот за овие уплати се прикажува во билансот на успех во истиот период во кој е прикажан и поврзаниот трошок за платите.

Групацијата не работи според било каква друга пензиска шема или план за надоместоци од пензионирање и поради тоа нема никакви дополнителни обврски по овие основи.

Надоместоци за престанок на работен однос и надоместоци од пензии

Надоместоците за престанок на работен однос на вработениот ќе престане пред нормалниот рок за пензионирање или кога вработениот ќе прифати доброволно да замине во замена за овој надоместок. Групацијата признава надоместок за престанок на работен однос во случај кога има одлука за престанок на работниот однос на одредени вработени без можност за повлекување на одлуката или кога постои доброволно пријавување од вработените за престанок на нивниот работен однос.

Според потпишаниот колективен договор, Групацијата е обврзана да исплати отпремнини во износ кој е еднаков на шест просечни републички плати и помеѓу една и три просечни републички плати да бидат исплатени како јубилејни награди. Бројот на просечните републички плати за јубилејните награди одговара на вкупниот број на години на служба од страна на вработените како што е презентирани во табелата подолу:

<u>Вкупно број на години служба</u>	<u>Број на плати</u>
10	1
20	3
30	3
35 (жени)	3
40 (мажи)	3

Дефинираните користи се пресметуваат годишно од страна на независни актуари со примена на кредитната метода за проектирана единица. Сегашната вредност на обврската за дефинирани користи се одредува со дисконтирање на претпоставените идни парични одливи со употреба на дисконтна стапка на Народна Банка на Република Македонија во отсуство на пазар на висококвалитени корпоративни обврзници или државни обврзници кои се деноминирани во валута во која бенефициите ќе бидат исплатени, и кои имаат услови за доспевање приближни на условите на поврзани обврски за пензионирање.

Надоместоци за стипендии на деца на вработени

Почнувајќи од 31 декември 2009 година, во актуарската пресметка е вклучена и пресметката на надоместоците за стипендии кои ги обезбедува Групацијата на децата на вработените кои се на редовни додипломски и последипломски студии, како и на децата на починатите вработени додека се средношколци.

Дополнителни користи при пензионирање

Почнувајќи од 31 декември 2013 година, актуарската пресметка беше дополнета со пресметка на сегашната вредност на идните користи за ново воведената долгорочна корист за одредена категорија на вработени - дополнителни користи при пензионирање. Пресметката е направена врз основа на просечни параметри на споменатата популација и вкупно очекуваниот износ за исплата, доставен од страна на Групацијата.

Актуарските добивки и загуби кои произлегуваат како резултат на искусни проценки и промени во актуарските претпоставки се признаваат како приходи или трошоци во периодот кога истите настанале.

к. Резервации

Резервирањата се признаваат и пресметуваат кога Групацијата има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската; и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервациите на Групацијата се состојат од резервации за отпремнини, јубилејни награди, стипендии и ревитализација на рудниците. Резервациите не се признаваат за идни оперативни загуби.

Онаму каде што постојат голем број на слични обврски, веројатноста дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмират обврските, се одредува со земање во предвид на класата на обврските како една целина. Резервации се признаваат дури и кога веројатноста дека одлив на средства ќе биде потребно е многу мала, а се однесува на било која ставка вклучена во истата класа на обврски.

Резервациите се вреднуваат по сегашната вредност на очекуваните издатоци кои се потребни да настанат со цел да се подмири обврската со употреба на pre-tax стапка која ги отсликува тековно пазарните проценки на временската вредност на парите и поврзаните специфични ризици на дадените обврски. Зголемувањето на резервациите како резултат на временските растојанија се признаваат како трошоци по камати.

л. Признавање на приходите

Приходите се признаваат до степенот до кој е веројатно дека Групацијата ќе има прилив на идни економски користи и тие користи можат веродостојно да се измерат. Приходот се вреднува според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги намален за одобрените дисконти, работи и данокот на додадена вредност. Следниве специфични критериуми исто така треба да бидат задоволени пред приходот да биде признат:

Продажба на стоки

Приходите се признаваат кога значајниот ризик од доделување на сопственоста на стоките ќе се пренесе на купувачот.

Давање на услуги

Надоместоци од обезбедени услуги се признаваат за периодот во кој услугите се дадени и прифатени од купувачот.

Приходи од камати

Каматите по депозити се пресметуваат по истекување на орочувањето на истите.

Приходи од закупнина

Приходи од закупнина се однесуваат на приходите остварени од оперативен наем од вложувањата во недвижности и се признаваат на праволиниска основа во текот на целиот период на наемот.

љ. Наеми

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицира како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативниот наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавачот) се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во текот на периодот на наемот.

м. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивидендите на акционерите на Групацијата се признава како обврска во финансиските извештаи во периодот во кој се одобрени дивидендите од страна на акционерите на Групацијата.

н. Настани после датумот на известување

Настаните после датумот на известување, кои обезбедуваат евиденција за состојбата која постои на датумот на известување, се третираат како корективни настани во овие финансиски извештаи. Оние кои се индикативни на состојбата која произлегува после датумот на известување имаат третман на некорективни настани.

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

Сметководствени проценки и претпоставки

Групацијата прави проценки и претпоставки кои се однесуваат на иднината. Резултирачките сметководствени проценки, по дефиниција многу ретко се идентични со актуелните резултати. Проценките и претпоставките кои влијаат значително на

предизвикување материјални корекции до сегашните вредности на средствата и обврските во рамките на наредната финансиска година се презентирани подолу.

Резервација за ревитализација на рудниците

Друштвата што вршат експлоатација на минерални сировини од рудниците потребно е истите на крајот од нивниот век на експлоатација да ги вратат во првобитна состојба, односно во состојба во која биле на почетокот пред да бидат експлоатирани, што е во согласност со законската регулатива за заштита на животната средина применлива во земјата во која Групацијата работи (да се врати земјиштето во првобитна состојба после три години откако ќе се затвори рудникот и откако ќе заврши неговата експлоатација), и тоа до ниво кое е во законските рамки и до ниво кое е во согласност со политиката и праксата која се води за заштита на животната средина.

Резервацијата за ревитализација на рудниците ја одразува сегашната вредност на очекуваните идни трошоци за рекултивизација кои се очекува да настанат за оние делови од рудниците кои биле експлоатирани со датумот на известување. Резервацијата претставува сегашна вредност на очекувани идни одливи на пари кои се очекува дека ќе настанат за ревитализација на рудниците. Ова вклучува и одредување на вредноста на основа на проектот за ревитализација, дисконтните стапки и очекувани инфлациски стапки. Резервациите се преоценуваат на секој известувачки датум и се корегира со цел да ја одрази сегашната вредност на идните трошоци потребни за да се исполни обврската.

Сегашната вредност на очекуваните трошоци за реставрирање (тоа е оригиналната проценка како и промените во сметководствените проценки) се признава во извештајот за сеопфатна добивка освен ако не се поврзани со основните средства кои се наоѓаат и се поврзани со рудниците, при нивното првично признавање во кој случај, трошоците се капитализираат и амортизираат во текот на нивниот век на употреба.

Секоја промена во нето сегашната вредност на исправката за ревитализација на рудниците во текот на временското растојание се признава како финасиски трошоци во извештајот за сеопфатна добивка.

Користи за вработените

Сегашната вредност на обврската за пензионирање зависи од голем број на фактори кои се одредуваат на годишна основа со употреба на голем број на претпоставки. Употребените претпоставки во одредувањето на нето ефектот (трошок или приход) за пензионирање вклучува дисконтни стапки. Било какви промени во овие претпоставки ќе се одразат на сегашната вредност на обврската за пензионирање и другите бенефици за вработените.

Групацијата користи претпоставена годишна дисконтна стапка. Тоа е каматна стапка која би требало да се употребува со цел да ја одрази сегашната вредност на претпоставените идни парични одливи кои се очекува да настанат со цел да се подмират обврските за дефинираните користи. Во одредувањето на соодветна дисконтна стапка, Групацијата ја употребува дисконтна стапка на Народна Банка на Република Македонија во отсуство на пазар на висококвалитени корпоративни обврзници или државни обврзници кои се деноминирани во валута во која бенефициите ќе бидат исплатени, и кои имаат услови за доспевање приближни на условите на поврзани обврски за пензионирање.

Останатите клучни претпоставки за пресметка на обврската за пензионирање во еден дел се засниваат на тековните пазарни услови.

Објективна вредност

Номиналната вредност намалена за проценетите загуби поради оштетување на средствата и обврските со рок на доспевање помалку од една година е приближна на нивната објективна вредност.

Определување на објективните вредности

Голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат определување на објективната вредност, како за финансиските и нефинансиските средства така и за обврските. Објективните вредности се определуваат за мерење и/или за обелоденувачки цели на основа на повеќе методи. Онаму каде што е возможно, понатамошни информации во делот на претпоставките земени при одредување на објективната вредност се обелоденуваат во забелешките поврзани со конкретните средства или обврски.

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИИ НА ГРЕШКИ

Сметководствените политики на Групацијата се применуваат од период до период на конзистентна основа. Сметководствените политики се менуваат доколку тоа е условено со измена или донесување на нови МСФИ.

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Основните финансиски обврски на Групацијата ги сочинуваат обврски спрема добавувачите и останати обврски. Групацијата располага со разновидни финансиски средства како што се: побарувања од купувачите, пари и парични средства и краткорочни заеми и депозити кои произлегуваат директно од работењето на Групацијата.

Групацијата во своето работење се изложени на повеќе финансиски ризици. Главните ризици се: ризик на ликвидност, девизен ризик и кредитен ризик. Управувањето со секој од овие ризици се одвива во согласност со политиките одобрени од Одборот на директори кој воедно е и одговорен за ревидирање на истите.

а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени,“ и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Групацијата се остварени од домашен пазар во македонски денари, а преостанатиот дел на странски пазар во ЕУР.

Најголемиот дел од трошоците на Групацијата се остварени од набавки на домашниот и странскиот пазар.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукуации на пазарот не може да се предвидат со точност и прецизност.

б) Каматен ризик

Приходите и оперативните парични текови на Групацијата се во голема мера независни од промената на пазарните каматни стапки.

Промена на каматните стапки и каматните маргини можат да влијаат врз финансиските трошоци и повратот на финансиските инвестиции.

Промените на пазарните каматни стапки влијаат на приходите од камати на орочени депозити во банки. На 31 декември 2016 година, Групацијата има орочени депозити во банките во износ од 839.320 илјади денари (2015: 777.555 илјади денари).

в) Девизен ризик

Изложеноста на Групацијата на девизен ризик е минимална со оглед на факот дека најголемиот дел од договорите поврзани со меѓународните трансакции (продажбите и набавките) се номинирани во ЕУРО, чијшто курс беше стабилен во текот на целата 2016 година. Исто така, договорите за продажба на домашниот пазар се номинирани во ЕУРО.

За потребите на анализа на чувствителност од девизниот ризик, Раководството користи претпоставка од 1% зголемување на девизниот курс на ЕУР, што се смета за разумно со оглед на стабилната домашна валута во однос на ЕУР во текот на изминатите години. На 31 декември 2016 година, доколку ЕУР би било 1% (2015: 1%) послабо или посилено во споредба со МКД, добивката после оданочување во него билансот би била 730 илјади денари (2015: 765 илјади денари) повисока или пониска, соодветно.

г) Ризик на ликвидност

Управувањето со ризикот на ликвидност подразбира располагање со доволни количества на готовина, како и можност за финансирање преку користење на договорни кредитни аранжмани.

д) Кредитен ризик

Групацијата немаат значајна концентрација на кредитен ризик. Групацијата имаат воспоставено таква политика која што предвидува продажба на своите производи на клиенти со соодветна кредитна историја. Исто така, Групацијата има воспоставено таква политика која предвидува лимитирање на износот на кредитна изложеност на поединечните клиенти. Посебно, за да се намали овој ризик Групацијата бара обезбедувања како што се: банкарски гаранции и депозити.

Во врска со кредитниот ризик којшто произлегува од другите финансиски средства на Групацијата, кои се состојат од пари и парични средства, и краткорочни побарувања за позајмица, максималната изложеност на Групацијата на кредитен ризик поради неплаќање на договорната страна е еднаква на сметководствената вредност на овие инструменти.

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Патенти и лиценци	Гудвил	Софтвер	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност						
Салдо на 1 Јануари 2016	41.393.558	-	-	-	-	41.393.558
Зголемување	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2016	41.393.558	-	-	-	-	41.393.558
Исправка на вредноста						
Салдо на 1 Јануари 2016	22.041.150	-	-	-	-	22.041.150
Амортизација	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2016	22.041.150	-	-	-	-	22.041.150
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016	19.352.408	-	-	-	-	19.352.408
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2016	19.352.408	-	-	-	-	19.352.408
Набавна вредност						
Салдо на 1 Јануари 2015	44.658.541	4.033.894	-	-	-	48.692.435
Зголемување	3.346.100	-	-	-	-	3.346.100
Намалување	(6.611.083)	(4.033.894)	-	-	-	(10.644.977)
Салдо на 31 Декември 2015	41.393.558	-	-	-	-	41.393.558
Исправка на вредноста						
Салдо на 1 Јануари 2015	22.041.150	-	-	-	-	22.041.150
Амортизација	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2015	22.041.150	-	-	-	-	22.041.150
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2015	19.352.408	-	-	-	-	19.352.408
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2015	22.617.391	-	-	-	-	22.617.391

8. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестици во тек	ВКУПНО
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2016	906.999.869	2.399.735.724	4.374.206.649	144.642.751	7.825.584.993
Зголемување	22.965.092	14.385.050	47.422.180	176.203.284	260.975.606
Намалување	-	-	(9.991.358)	(84.740.683)	(94.732.041)
Курсни разлики	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2016	929.964.961	2.414.120.774	4.411.637.471	236.105.352	7.991.828.558
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2016	87.784.620	2.034.355.142	3.528.508.272	-	5.650.648.034
Амортизација	11.473.832	11.377.975	148.848.014	-	171.699.821
Намалување	-	-	(9.952.550)	-	(9.952.550)
Курсни разлики	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2016	99.258.452	2.045.733.117	3.667.403.736	-	5.812.395.305
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016	830.706.509	368.387.657	744.233.735	236.105.352	2.179.433.253
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2016	819.215.249	365.380.582	845.698.377	144.642.751	2.174.936.959
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2015	936.605.921	2.444.310.934	4.755.856.294	229.317.021	8.366.090.170
Зголемување	27.974.877	46.863.310	325.389.832	151.801.775	552.029.794
Намалување	(57.580.929)	(91.438.520)	(707.039.477)	(236.476.045)	(1.092.534.971)
Курсни разлики	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2015	906.999.869	2.399.735.724	4.374.206.649	144.642.751	7.825.584.993
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2015	76.184.660	2.046.026.402	3.839.492.901	-	5.961.703.963
Амортизација	11.599.960	14.825.515	176.167.526	-	202.593.001
Намалување	-	(26.496.775)	(487.152.155)	-	(513.648.930)
Курсни разлики	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2015	87.784.620	2.034.355.142	3.528.508.272	-	5.650.648.034
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2015	819.215.249	365.380.582	845.698.377	144.642.751	2.174.936.959
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2015	860.421.261	398.284.532	916.363.393	229.317.021	2.404.386.207

9. **БИОЛОШКИ СРЕДСТВА**

2016	Недовршени земјоделски производи	Основно стадо	Обртно стадо	Повеќе-годишни насади	Средства во подготовка	ВКУПНО
Состојба на 1 Јануари 2016	-	-	-	-	-	-
Зголемување како резултат на набавки	-	-	-	-	-	-
Намалување како резултат на продажби	-	-	-	-	-	-
Ожнеани земјоделски производи пренесени во залихи	-	-	-	-	-	-
Промена на вредноста на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Трошоци на амортизација на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 Декември 2016	-	-	-	-	-	-
<i>Нетековни средства</i>						
<i>Тековни средства</i>						
Вкупно биолошки средства 2016	-	-	-	-	-	-
2015						
Состојба на 1 Јануари 2015	-	-	-	-	-	-
Зголемување како резултат на набавки	-	-	-	-	-	-
Намалување како резултат на продажби	-	-	-	-	-	-
Ожнеани земјоделски производи пренесени во залихи	-	-	-	-	-	-
Промена на вредноста на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Трошоци на амортизација на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 Декември 2015	-	-	-	-	-	-
<i>Нетековни средства</i>						
<i>Тековни средства</i>						
Вкупно биолошки средства 2015	-	-	-	-	-	-

10. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

	Тековна година	Претходна година
Вложувања во конвертибилни обврзници	-	-
Вкупно:	-	-

Број на конвертибилни обврзници:

Права кои ги носат конвертибилните обврзници:

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Тековна година	Претходна година
Побарувања од купувачи во земјата	173.609.921	245.393.751
Побарувања од купувачи во странство	157.822.327	141.900.965
Застарени, сомнителни и спорни побарувања	1.050.557	1.235.418
Вредносно усогласување на побарувања	(1.050.557)	(1.235.418)
Вкупно:	331.432.248	387.294.716

12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	Тековна година	Претходна година
Парични средства на денарски сметки	174.485.129	45.622.071
Парични средства во денарска благајна	17.068	4.617
Девизна сметка	690.522.092	752.822.599
Девизна благајна	-	-
Вкупно:	865.024.289	798.449.287

13. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Родови на акции	Во сопственост на	Состојба									
		2016		2015		2016		2015			
		01.01.2016	%	згол.ем.	намал.	31.12.2016	%	згол.ем.	намал.	31.12.2015	%
Обични акции	Физички лица	90.263.305	5,16	-	-	90.263.305	5,16	-	-	90.263.305	5,16
	Правни лица	1.657.466.444	94,84	-	-	1.657.466.444	94,84	-	-	1.657.466.444	94,84
	Откупени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Приоритетни акции	ФПИО	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно		1.747.729.749	100	-	-	1.747.729.749	100	-	-	1.747.729.749	100

14. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Обврски со рок на достасување над 5 години:

Тековна година

Претходна година

Вид на обврска:

Вид на обезбедување:

Обврски спрема поврзани друштва

-

-

Обврски кон добавувачи

-

-

Обврски спрема поврзани друштва по основ на заеми

-

-

Обврски по основ на кредити

-

-

Обврски по основ на заеми

-

-

Останати долгорочни обврски:

-

-

Вкупно:

-

-

15. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	Тековна година	Претходна година
Добавувачи во земјата	184.285.510	191.495.466
Добавувачи во странство	75.546.799	88.776.821
Добавувачи за нефактурирани стоки	39.569.126	38.428.822
Вкупно:	299.401.435	318.701.109

16. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ПО ЗАЕМИ И КРЕДИТИ

	Тековна година	Претходна година
Краткорочни обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	-	-
Краткорочни кредити во земјата	-	-
Краткорочни кредити во странство	-	-
Вкупно:	-	-

17. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Тековна година	Претходна година
Приходи од продажба во земјата	3.102.332.160	3.166.026.862
Приходи од продажба во странство	1.095.402.906	839.996.118
Вкупно:	4.197.735.066	4.006.022.980

18. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Тековна година	Претходна година
Приходи од наемнини	16.987.218	15.999.631
Приходи од наплатени отпишани побарувања	-	-
Приходи од државни поддршки	-	-
Вкупно:	16.987.218	15.999.631

19. ОСТАНАТИ РАСХОДИ

	Тековна година	Претходна година
Транспортни услуги	137.906.098	133.184.801
Трошоци за саеми		-
Наемнина	5.779.603	5.311.527
Дневници за службени патувања и патни трошоци	5.288.968	5.631.217
Трошоци за членови на органот на управување, надзорниот одбор и за членовите на останатите органи	-	-
Трошоци за промоција, пропаганда и реклама	1.850.850	-
Премии за осигурување	5.777.066	6.476.668
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	2.566.295	4.166.580
Трошоци за ревизија	1.070.604	1.602.216
Трошоци за останати интелектуални услуги	15.793.517	11.850.422
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	-	853.016
Загуби од отуѓување на нетековни средства	38.808	2.402.487
Останати расходи	18.732.232	14.536.548
Вкупно останати оперативни расходи	194.804.041	186.015.482

20. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ДРУШТВА

	Тековна година	Претходна година
Побарувања по основ на купопродажни односи	119.782.451	142.138.933
Обврски по основ на купопродажни односи	65.361.250	60.085.586
Приходи од продажба на готови производи	331.493.550	88.512.761
Приходи од продажба на стоки	303.288.108	451.838.454

Цементарница УСЈЕ АД Скопје

